

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U REPUBLICI SRPSKOJ

ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

**PROGRAM
STRUČNOG USAVRŠAVANJA I
POČETNE OBUKE
ZA 2012. GODINU**

SADRŽAJ:

UVOD	9
ZNAČAJ I POTREBA EDUKACIJE SUDIJA I TUŽILACA	9
SADRŽAJ PROGRAMA	10
VIZIJA.....	10
STRUČNO USAVRŠAVANJE	11
IZBOR POLAZNIKA ZA UČEŠĆE U POJEDINIM AKTIVNOSTIMA.....	12
KATEGORIJE I IZBOR EDUCATORA.....	12
KRITERIJI ZA IZBOR EDUCATORA.....	12
IZBOR EDUCATORA.....	13
PRAVA I OBAVEZE EDUCATORA.....	13
IZBOR METODA EDUCACIJE	13
SAVJETOVANJA I SEMINARI	13
OKRUGLI STOLOVI.....	14
RADIONICE	14
KURSEVI.....	14
SPECIJALIZOVANA EDUCACIJA	14
DECENTRALIZOVANA OBUKA.....	14
SAMOEDUKACIJA	14
POČETNA OBUKA	15
EDUKATIVNE AKTIVNOSTI PO OBLASTIMA.....	17
KRIVIČNO PRAVO.....	19
I SEMINARI.....	21
1. IZMJENE KZ-A RS I ZKP-A RS	21
2. KRIVIČNO DJELO POLNOG NASILJA NAD DJETETOM.....	21
3. ZAKONITOST DOKAZA	21
4. A) NEOVLAŠTENA PROIZVODNJA I PROMET OPOJNIH DROGA.....	22
B) OMOGUĆAVANJE UŽIVANJA OPOJNIH DROGA	22
5. PRIMJENA MULTISEKTORSKIH REFERALNIH MEHANIZAMA NA SPREČAVANJU I SUZBIJANJU NASILJA U PORODICI.....	23
6. PRIMJENA ZAKONODAVSTVA ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE NASILJA U PORODICI SA STUDIJAMA SLUČAJEVA, SA POSEBNIM NAGLASKOM NA ZAŠTITNU MJERU PSIHOSOCIJALNOG TRETMANA POČINILACA NASILJA	23
7. KRIVIČNA DJELA POČINJENA IZ MRŽNJE	23
8. TRGOVINA LJUDIMA	24
9. RATNI ZLOČINI	24
10. ULOGA SUDIJE I SARADNJA SA OPS-OM I PROCESNA PODRŠKA I ZAŠTITA SVJEDOKA TOKOM SUDSKOG POSTUPKA	25
11. PODRŠKA SVJEDOCIMA U FAZI ISTRAGE I PRIPREMANJE I PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA ODREĐIVANJE MJERA ZAŠTITE	25

II PROJEKTI 26

**SEMINARI U OKVIRU PROJEKTA „PODRŠKA PRAVOSUĐU U BOSNI I HERCEGOVINI/JAČANJE
TUŽILAČKIH KAPACITETA U SISTEMU KRIVIČNOG PRAVOSUĐA“..... 26**

1.	POSEBNE ISTRAZNE RADNJE.....	26
2.	IMUNITET SVJEDOKA.....	26
3.	KRIVIČNI POSTUPAK PROTIV PRAVNICH LICA	27
4.	ISTRAŽIVANJE I ISTRAŽIVAČKE SPOSOBNOSTI	27
5.	KIBERNETIČKI KRIMINAL, PRANJE NOVCA I FINANSIJSKE ISTRAGE	27
6.	EDUKACIJA EDUKATORA.....	27

SEMINARI U OKVIRU PROJEKTA ZA RAZVOJ, POMOĆ I EDUKACIJU TUŽILAŠTAVA

U PREKOMORSKIM ZEMLJAMA (OPDAT) 28

1.	FINANSIJSKI KRIMINAL	28
2.	FINANSIRANJE TERORIZMA	28
3.	ODUZIMANJE IMOVINE	28
4.	KORUPCIJA	29
5.	VJEŠTINE ZASTUPANJA U SUDSKOM POSTUPKU	29
6.	DOKAZI I PRIGOVORI	29
7.	KOMPJUTERSKI KRIMINAL	29

SEMINARI U OKVIRU SPECIJALISTIČKE OBUCE ZA MALOLJETNIČKO PRAVOSUĐE 30

1.	A) MEĐUNARODNI STANDARDI U POSTUPCIMA PREMA MALOLJETNICIMA	30
	B) IZBOR I IZRICANJE VASPITNIH PREPORUKA PREMA MALOLJETNICIMA – ZAKON I PRAKSA	30
2.	A) PSIHOLOGIJA MALOLJETNIKA.....	31
	B) PRIMJERI “DOBRE PRAKSE”	31

III OKRUGLI STOLOVI..... 32

AKTUELNA PRAKSA OKRUŽNIH SUDOVA..... 32

1.	AKTUELNA PRAKSA OKRUŽNIH SUDOVA U DOBOJU I BANJOJ LUCI	32
2.	AKTUELNA PRAKSA OKRUŽNIH SUDOVA U ISTOČNOM SARAJEVU, BIJELJINI I TREBINJU.....	32

AKTUELNA PRAKSA OKRUŽNIH TUŽILAŠTAVA 33

1.	AKTUELNA PRAKSA OKRUŽNIH TUŽILAŠTAVA U DOBOJU I BANJOJ LUCI.....	33
2.	AKTUELNA PRAKSA OKRUŽNIH TUŽILAŠTAVA U ISTOČNOM SARAJEVU, BIJELJINI I TREBINJU ...	33

IV SAVJETOVANJA 34

1.XI SAVJETOVANJE IZ KRIVIČNOPRAVNE OBLASTI, NEUM 34

GRADANSKO PRAVO..... 35

I SEMINARI..... 37

1.	A) PRAVNI INTERES KOD TUŽBE ZA UTVRĐENJE I TUŽBA ZA UTVRĐENJE	37
	B) IZVOĐENJE DOKAZA VJEŠTAČENJEM U POSTUPCIMA NAKNADE ŠTETE	37
2.	A) REGRES I ZAKONSKA SUBROGACIJA U OSIGURANJU OD ODGOVORNOSTI.....	37
	B) ODGOVORNOST JAVNIH PREDUZEĆA ZA puteve za štetu prouzrokovanoj korisnicima puteva kao poseban slučaj odgovornosti za mješoviti slučaj (casus mixtus)	37
3.	A) PROUZROKOVANJE ŠTETE.....	37
	B) ODGOVORNOST ZA ŠTETU PROUZROKOVANOZBOG NEISPUNJENJA I ZBOG ZAKAŠNJENJA SA ISPUNJENJEM OBAVEZE	37
4.	IZRADA SUDSKIH ODLUKA	38
5.	MEĐUNARODNA PRAVNA POMOĆ U GRADANSKIM STVARIMA, SA POSEBNIM OSVRTOM NA HAŠKE KONVENCIJE	38

SEMINARI U SARADNJI SA OSCE-OM	39
ZAKON O ZABRANI DIKSRRIMINACIJE	39
 <u>II SAVJETOVANJA I KONFERENCIJE .....</u>	<u>40</u>
 1. VII SAVJETOVANJE IZ GRADANSKOPRAVNE OBLASTI U SARADNJI SA UDRUŽENJEM SUDIJA RS, UDRUŽENJEM SUDIJA FBiH I CENTROM ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA FEDERACIJE BiH - JAHORINA	40
2. SAVJETOVANJE IZ SVIH PRAVNIH OBLASTI U SARADNJI SA UDRUŽENJEM PRAVNIKA RS, PRAVNIM FAKULTETOM UNIVERZITETA U BANJOJ LUCI I CENTROM ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA RS I FBiH - OKTOBARSKI PRAVNIČKI DANI	40
3. KONFERENCIJE I SEMINARI U ZAJEDNIČKOJ ORGANIZACIJI CENTRA ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U REPUBLICI SRPSKOJ I IRZ FONDACIJE	41
A) STVARNO PRAVO	41
B) RADNO I NASLJEDNO PRAVO	41
 <u>III OKRUGLI STOLOVI .....</u>	<u>42</u>
1. AKTUELNA PITANJA IZ PRAKSE NA PODRUČJU OKRUŽNOG SUDA U BANJOJ LUCI I DOBOJU	42
2. AKTUELNA PITANJA IZ PRAKSE NA PODRUČJU OKRUŽNIH SUDOVA U BIJELJINI, ISTOČNOM SARAJEVU I TREBINJU	42
 <u>IV PRIVREDNO PRAVO.....</u>	<u>43</u>
1. A) UGOVORI U PRIVREDI.....	43
B) IZVRŠNA NOTARSKA ISPRAVA	43
2. A) STEĆAJ – ISPITNO I IZVJEŠTAJNO ROČIŠTE	43
B) ZAKLJUČENJE STEĆAJNOG POSTUPKA U SLUČAJU NEDOVOLJNOSTI STEĆAJNE MASE	43
3. AKTUELNA PITANJA IZ OBLASTI UPISA U SUDSKI REGISTAR POSLOVNHIH SUBJEKATA.....	44
 <u>V IZVRŠNO PRAVO.....</u>	<u>45</u>
1. UNAPREĐENJE RADA SLUŽBI SUDSKIH IZVRŠILACA – ORGANIZACIJA RADA SUDSKIH IZVRŠILACA I POTEŠKOĆE U NJIHOVOM RADU	45
2. RAD NA TERENU, PRIPREME ZA RAD NA TERENU, RAD SUDSKOG IZVRŠIOCA U CMS SISTEMU, RAD SUDSKOG IZVRŠIOCA U PRAKSI , PROBLEM DOSTAVLJANJA U RADU SUDSKOG IZVRŠIOCA	45
3. PRODAJA POKRETNIH STVARI VELIKIH VRJEDNOSTI, PRODAJA ZA 1KM, RAD SUDSKOG IZVRŠIOCA NA ROČIŠTIMA ZA PRODAJU POPISANE IMOVINE, SIMULACIJA SLUČAJA	45
4. ZAJEDNIČKA IMOVINA (IZVRŠENJE NA ZAJEDNIČKOJ IMOVINI, IZVRŠENJE NA SUVLASNIČKOM DIJELU, IZUZIMANJE OD IZVRŠENJA, IZVRŠENJE NA NEKRETNINAMA)	46
 <u>VI UPRAVNO PRAVO.....</u>	<u>47</u>
1. REFORMA SISTEMA PENZIJSKO-INVALIDSKOG OSIGURANJA.....	47
2. A) IZVRŠENJE AKATA DONESENIH U UPRAVNOM POSTUPKU I ODLAGANJE IZVRŠENJA U UPRAVNOM SPORU	47
B) DISTINKCIJE U ZAKONODAVNIM RJEŠENJIMA NA PODRUČJU BiH U OBLASTI UPRAVNHIH SPOROVA.....	47

VII PREKRŠAJNO PRAVO 48

1. A) ULOGA I POLOŽAJ SUDA U IZRICANJU ZAŠTITNIH MJERA U PREKRŠAJNIM PREDMETIMA SA POSEBNIM OSVRTOM NA ZAŠTITNE MJERE ODUZIMANJA ROBE KAO PREDMETA PREKRŠAJA PO ZAHTJEVU TRŽIŠNE INSPEKCIJE.....	48
B) POLOŽAJ OKRIVLJENIH PRAVNICH LICA U PREKRŠAJNOM POSTUPKU U STATUSnim PROMJENAMA (STEČAJ I LIKVIDACIJA)	48
2. A) OŠTEĆENI KAO PODNOSILAC ZAHTJEVA ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA.....	48
B) ODGOVORNOST ZBOG PROPUSTANJA U PREKRŠAJNOM POSTUPKU	48

VIII POSEBNE TEME 49

1. MENADŽMENT I CMS/TCMS	49
2.PILOT FAZA OBUKE NOSILACA PRAVOSUDNE FUNKCIJE ZA KORIŠTENJE CMS.....	49
3.PRAVO EVROPSKE UNIJE.....	50
4.ETIKA.....	50
5. SUDSTVO I MEDIJI.....	50
PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI OD KLEVETE U PRAKSI	50
- ZAJEDNIČKI SEMINARI U SARADNJI SA CENTROM ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U FEDERACIJI BOSNE HERCEGOVINE I PRAVOSUDNOM KOMISIJOM DC BRČKO BIH -	51
SAVJETOVANJA/KONFERENCIJE IZ GRADANSKE OBLASTI	51
SAVJETOVANJA/KONFERENCIJE IZ KRIVIČNE OBLASTI	51
SEMINARI U OKVIRU PROJEKTA ZA RAZVOJ, POMOĆ I EDUKACIJU TUŽILAŠTAVA U PREKOMORSKIM ZEMLJAMA (OPDAT)	51
RATNI ZLOČINI	52
SEMINARI.....	52

**PROGRAM POČETNE OBUKE STRUČNIH SARADNIKA I
PRIPRAVNIKA U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA..... 53**

1.CILJEVI POČETNE OBUKE.....	53
2.KARAKTER POČETNE OBUKE	53
3.POLAZNICI OBUKE	54
4.PROVOĐENJE OBUKE	54
5.METODOLOGIJA POČETNE OBUKE	55
SADRŽAJ POČETNE OBUKE ZA STRUČNE SARADNIKE U SUDOVIMA / TUŽILAŠTVIMA	56
MODULI U PRVOJ GODINI OBUKE	56
MODUL I – NOSIOCI PRAVOSUDNE FUNKCIJE I DRUŠTVO	56
1. Položaj nosilaca pravosudnih funkcija	56
2. Organizacija pravosuđa u BiH	56
3. Profesionalni i etički standardi	56
4. Ravnopravnost polova unutar pravosudnih institucija	56
MODUL II – GRAĐANSKA OBLAST	56
1. Prethodni postupak	56
2. Pripremno ročište i glavna rasprava	56
3. Aspekti primjene ZPP-a na sporove male vrijednosti	56
4. Alternativno rješavanje sporova.....	57
5. Sudske odluke.....	57
MODUL III – KRIVIČNA OBLAST	57
1. Principi krivičnog postupka	57
2. Istraga.....	57
a. Uloga subjekata krivičnog postupka u istražnom postupku.....	57
b. Radnje dokazivanja	57
c. Posebne istražne radnje	57
d. Mjere obezbjeđenja prisustva osumnjičenog u postupku i uspješno vođenje postupka	58

MODUL IV – IZVRŠNA I VANPARNIČNA OBLAST	58
1. Upoznavanje sa podobnošću izvršne isprave	58
2. Postupanje po žalbi i prigorovoru- pravni lijekovi u izvršnom postupku	58
3. Odlaganje i obustava izvršenja	58
4. Izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave	58
5. Načela vanparničnog postupka.....	58
6. Ostavinski postupak	58
MODULI U DRUGOJ GODINI OBUKE.....	58
MODUL I–EVROPSKA KONVENCIJA I RAVNOPRAVNOST POLOVA	58
1. Evropska Konvencija u kontekstu prava garantovanih članovima 5,6 i 14	58
2. Ravnopravnost polova	58
MODUL II- GRAĐANSKA OBLAST	58
1. Pripremno ročište.....	58
2. Glavna rasprava sa posebnim osvrtom na dokaze	58
3. Mjere obezbjeđenja.....	58
MODUL III – KRIVIČNA OBLAST.....	59
1. Postupak po optužnici.....	59
2. Glavni pretres	59
3. Metodologija izrade presude	59
MODUL IV-IZVRŠNA I UPRAVNA OBLAST.....	59
1. Izvršenje i protivizvršenje	59
2. Vrste izvršenja	59
3. Prethodni upravni postupak.....	59
4. Ispitivanje upravnog akta	59
MODULI U TREĆOJ GODINI OBUKE	59
MODUL I –GRAĐANSKA OBLAST.....	59
1. Metodologija izrada presude	59
2. Žalbeni postupak	59
MODUL II- KRIVIČNA OBLAST.....	59
1. Skraćeni postupci	59
2. Redovni pravni lijekovi	59
MODUL III-ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA	59
1. Medijacija	59
2. Arbitraža	59
MODUL IV-NOSIOCI PRAVOSUDNE FUNKCIJE I DRUŠTVO	60
1. Vještina komunikacije	60
2. Psihologija sudnice	60
3. Savladavanje stresa	60
6.SADRŽAJ POČETNE OBUKE ZA PRIPRAVNIKE U SUDOVIMA/TUŽILAŠTVIMA	60
SEMINARI ZA PRVU GODINU POČETNE OBUKE STRUČNIH SARADNIKA.....	61
1. MODUL I –NOSIOCI PRAVOSUDNE FUNKCIJE I DRUŠTVO	61
2. MODUL II- GRAĐANSKA OBLAST	62
3. MODUL III-KRIVIČNA OBLAST.....	64
4. MODUL IV-IZVRŠNA I VANPARNIČNA OBLAST	65
SEMINARI ZA POČETNU OBUKU PRIPRAVNIKA.....	67
1. GRAĐANSKA OBLAST	67
2. KRIVIČNA OBLAST	67
PRILOG.....	69
PRIJAVNI LIST ZA SUDOVE	71
PRIJAVNI LIST ZA TUŽILAŠTVA.....	72

Uvod

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj osnovan je kao javna ustanova 2003. godine. Zakonom o Centru za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj (objavljen u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 49/02, sa izmjenom u "Službenom glasniku RS", broj 77/02). Sjedište Centra nalazi se u Banjoj Luci u Ulici Bulevar Stepe Stepanovića 60, u blizini Pravnog fakulteta.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj je član Lisabonske mreže institucija za obuku nosilaca pravosudne funkcije, koja egzistira u okviru Savjeta Evrope. Ova mreža okuplja zvanične predstavnike institucija za obuku sudija i tužilaca iz svih zemalja članica Savjeta Evrope, kao i zemalja kandidata za članstvo. Lisabonska mreža ima razvijenu saradnju sa Evropskom mrežom za obuku u pravosuđu (EJTN), koja je mreža institucija za obuku sudija i tužilaca zemalja članica Evropske unije.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj, zajedno sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH u decembru 2007. godine su aplicirali za status posmatrača pri EJTN-u, te je na Generalnoj skupštini ove mreže održanoj u Ljubljani 24. i 25. juna 2008. godine, nakon rasprave o ispunjavanju uslova za dodjelu statusa posmatrača i prezentacije organizacione strukture i načina rada oba Centra, donesena odluka kojom je Bosni i Hercegovini, odnosno Centrima za edukaciju sudija i tužilaca u RS i FBiH dodijeljen status posmatrača. Uključivanjem u EJTN, Centri su dobili mogućnost da kroz razmjenu iskustava sa evropskim institucijama koje se bave obukom sudija i tužilaca, unaprijede metodologiju rada, poboljšaju kvalitet edukacije i istu približe evropskim standardima.

Značaj i potreba edukacije sudija i tužilaca

Uloga sudije i tužioca u modernom društvu evoluira. Moderno društvo želi pred sobom imati sudiju od integriteta, koji poznaje pravo ne samo svoje države, nego i pravo drugih zemalja, kao i međunarodne pravne standarde. Uz to, moderan sudija i tužilac ne treba samo da prati pravne novine, već da spozna i prati mikro i makro pojave u društvu, uticaje na društvo i analizira izazove sa kojima se susreće u vezi sa tim pojavama (npr. nasilje u porodici, trgovina ljudima, privatizacija i dr.). Nadalje, moderan sudija treba da prati pravce razvoja informaciono-komunikacijskih tehnologija i bude upoznat sa načinom korištenja istih. U cjelini ovi izazovi danas stoe pred gotovo svim sudijama i tužiocima u Evropi, a naročito u tranzicijskim zemljama. Potreba edukacije sudija i tužilaca je od suštinske važnosti za obavljanje njihovih funkcija jer:

- predstavlja garanciju za nezavisnost i nepristrasnost,
- predstavlja ne samo pravo, već i dio etičkih obaveza da svoju profesionalnu kompetentnost održavaju na visokom nivou i dalje unapređuju,
- predstavlja jedan od bitnih preduslova za povjerenje građana u pravosudni sistem.

Ciljne grupe u edukaciji su:

- sudije,
- tužioci,
- dodatne sudije,
- viši stručni saradnici,
- stručni saradnici.

Stručno usvaršavanje obavezno je za sve sudije i tužioce, a njegovo trajanje utvrđuje Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine. Edukacija se ne odvija samo u sjedištu Centra već i na drugim lokacijama, najčešće u sjedištima okružnih sudova (decentralizovana obuka).

Sadržaj programa

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj izradio je Program obuke za 2012. godinu, koji u sebi sadrži Program stručnog usavršavanja i Program za početnu obuku.

Vizija

Centri za edukaciju sudija i tužilaca su priznati kao vodeće ustanove za profesionalnu edukaciju sadašnjeg i budućeg pravosudnog kadra. Centar obezbeđuje program obuke koji je usmjeren na kvalitet u skladu sa postojećim potrebama. Program obuke je usklađen sa profesionalnim zahtjevima i potrebama društva u tranziciji. Stoga, Centri za edukaciju doprinose osiguravanju najviših standarda u provođenju pravde u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

STRUČNO USAVRŠAVANJE

Osnovna ideja stručnog usavršavanja sudija i tužilaca je da se ovoj ciljnoj grupi omogući kontinuirana obuka, koja se sastoji kako od obuke usmjerene na primjenu zakonskih propisa, tako i na praćenje izmjena istih, te razvijanje i usavršavanje sudijskih i tužilačkih vještina, upoznavanje sa međunarodnim standardima i propisima Evropske unije. To određuje i sastavni dio ovog programa. Stručno usavršavanje daje mogućnost razmjene iskustava, podsticanja i ujednačavanja sudske prakse. Takođe, kroz pojedine aktivnosti predstavlja forum za razmjenu mišljenja sa predstvincima drugih pravničkih i nepravničkih profesija (javnih službi, policije, administrativnog osoblja u sudovima i tužilaštvarima, psihologa, socijalnih radnika itd.). U skladu sa važećim zakonima, stručno usavršavanje je obavezno za sudije i tužioce svih nivoa. Ono omogućava proširivanje znanja u vezi sa zakonskim rješenjima i praksom. Kultura treninga je već uhvatila korijene među zaposlenima u pravosuđu, ali se i dalje treba raditi na njenom unapredjenju, prateći aktuelne evropske i svjetske trendove. Programom su predviđene i aktivnosti koje se odnose na sudijske i tužilačke vještine, kao i vještine istupanja u javnosti u cilju razvijanja, između ostalog, i odnosa sa medijima, a sve u cilju da nezavisnost pravosuđa u javnosti bude prezentovana na najbolji mogući način.

Izbor tema

Potrebe za edukacijom u ovoj godini su, kao i do sada, utvrđene na osnovu:

- prijedloga sudija i tužilaca kao edukatora,
- prijedloga pravosudnih institucija: sudova i tužilaštava,
- preporuka Visokog sudskeg i tužilačkog savjeta BiH,
- statističkih podataka,
- analize različitih sudskeh odluka o sličnim pitanjima koje ukazuju na neujednačenost sudske prakse,
- analiza odluka međunarodnih sudova, posebno odluka Suda za ljudska prava u Strazburu,
- prijedloga međunarodnih organizacija koje djeluju u Bosni i Hercegovini.

Kroz izbor tema, stručno usavršavanje u 2012. godini usmjereno je na:

- produbljivanje shvatanja uloge sudije i tužioca prema važećim procesnim zakonima, te ključne vještine i dobro poznavanje relevantnih procesnih pravila,
- nova zakonska rješenja,
- standarde Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- vještine rukovođenja za predsjednike sudova i glavne tužioce.

Budući da se naša zemlja nalazi u tranziciji, prolazeći kroz reforme u mnogim oblastima, pravosuđe mora pratiti tok reformi u smislu promjena postojećih zakonskih rješenja. Privredno i stvarno pravo su predmet suštinskih reformi, koje će biti nastavljene u svjetlu želje BiH da se pridruži Evropskoj uniji. U svim pravnim oblastima koje su predmet važnih reformi, postojeće sudije i tužoci moraju biti edukovani na način na koji će biti edukovane i njihove buduće kolege.

Izbor polaznika za učešće u pojedinim aktivnostima

Osnovni kriterijum za izbor polaznika za učešće u pojedinim aktivnostima svakako je interes pravosuđa da se resursi za edukaciju usmjeravaju po prioritetnim oblastima. Kriterijumi za izbor polaznika zavise od sadržaja svake pojedine aktivnosti, odnosno tema utvrđenih ovim programom. Kad je riječ o izboru kandidata koji će biti polaznici pojedinih oblika stručnog usavršavanja, nastaviće se sa dosadašnjom praksom pozivanja učesnika. Pored dostavljanja godišnjeg i kvartalnog kalendara, Centar će i dalje dostavljati za svaki pojedini oblik usavršavanja pozive sudovima i tužilaštima preko predsjednika sudova, odnosno glavnih tužilaca. Sudije i tužioци se uz saglasnost rukovodioca organa potom prijavljuju za učešće na pojedinom seminaru, za rad u okviru radionice i slično. Centar je, prije svega, u smislu preporuka i odluka VSTS BiH u obavezi da obezbijedi četiri dana obavezne edukacije za sudije i tužioce. Za obaveznu edukaciju treba da pored Centra, evidenciju o edukaciji vodi i pravosudna institucija iz koje učesnik dolazi. Centar će se ovim programom zalagati da se obezbijedi obavezna obuka sudija i tužilaca, kako početna obuka, tako i obuka stručnog usavršavanja. Izuzetak su situacije kada je potreban kontinuitet učestvovanja u edukaciji i tada se pozivi dostavljaju na ime pojedinaca na osnovu prethodno sačinjene liste, ali opet putem predsjednika suda ili glavnog tužioca. Budući da Program predviđa početnu obuku stručnih saradnika, a pozivi za njihovo učešće dostavljaju se takođe preko predsjednika sudova, odnosno glavnih tužilaca radi adekvatnog planiranja učešća polaznika kontinuiranog usavršavanja i početne obuke, na isti način, Centar planira pozivati i druge zaposlene u sudovima i tužilaštima u slučajevima u kojima treba da budu uključeni u obuku.

Putem evidencije iz baze podataka Centra moguće je pratiti i dalje raditi na aktivnostima edukacije na odgovarajući način. Centar na osnovu evidencije o učešću u edukaciji koju vodi tokom godine, u skladu sa Zakonom, izdaje godišnja uvjerenja o ispunjenim minimalnim uslovima stručnog usavršavanja.

Kategorije i izbor edukatora

U 2009. godini, u Centru je donesen Pravilnik o kategorijama, izboru, pravima i obavezama edukatora koji je usvojen od strane Upravnog odbora Centra i Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH. Ovim Pravilnikom uređena su pitanja koja se odnose na edukatore Centra za edukaciju sudija i tužilaca u RS, i to : kategorije edukatora, kriteriji za izbor i imenovanje, prava i obaveze, postupak za izbor edukatora, ocjena njihovog rada, status i mandate, te druga pitanja. U skladu sa ovim Pravilnikom edukatori mogu biti svrstani kao:

- stalni edukatori sa liste edukatora;
- povremeni edukatori (stručnjaci "po pozivu" koji pružaju obuku u specifičnim oblastima, gdje će njihova stručnost dati doprinos ciljevima programa);
- edukatori edukatora čija lista će se izdvojiti iz kategorija edukatora za pojedine oblasti.

Kriteriji za izbor edukatora

Potrebne kvalifikacije edukatora zavise od konkretnih aktivnosti obuke za koju bi on ili ona bili zaduženi (tzv. funkcionalne kvalifikacije). Kriteriji za izbor edukatora mogu biti:

- prethodno profesionalno radno iskustvo i znanje;
- prethodno iskustvo u oblasti obuke i stručnog usavršavanja sudija i tužilaca;
- ranije naučno iskustvo (pisanje referata, knjiga, eseja i učešće u publikacijama, konferencijama, naučnim simpozijima) ;
- saradnja u pravnim časopisima i sl., te sposobnosti izrade scenarija obuke o specifičnoj temi u skladu sa programom rada Centra.

Izbor edukatora

Izbor edukatora obuhvaćen je kriterijima funkcionalnosti i prijavom na javni poziv. Nakon raspisanog javnog poziva, sačinjena je lista edukatora po oblastima koja je usvojena od strane Upravnog odbora Centra i odobrena od strane VSTS BiH. Na listi se nalazi 77 edukatora, iz svih oblasti, koji će redovno biti angažovani u aktivnostima obuke, pripremi programa i tema predviđenih Programom za narednu godinu.

Prava i obaveze edukatora

Prava i obaveze edukatora, uključujući i adekvatan sistem nagradjivanja, utvrđen je i razrađen Pravilnikom o kategorijama, izboru, pravima i obavezama edukatora, kojim su decidno definisana njihova prava, ali i obaveze, te povećane njihove naknade za pripremljenu temu. S obzirom na to da se radi o edukaciji sudija i tužilaca i budućih nosilaca tih funkcija, prednost će se davati oblicima edukacije koji podrazumijevaju njihovo aktivno učešće u radu. Interaktivan metod se do sada potvrdio u praksi kao najpogodniji za većinu aktivnosti (konferencija, okrugli sto i sl). Aktivnosti u okviru obuke mogu imati razne oblike, u zavisnosti od toga šta je najpraktičnije za određenu grupu i predmet obuke (poput seminara, konferencija, okruglih stolova, radionica, praktičnih vježbi/primjera za proučavanje, audio/video demonstracija, studijskih posjeta, učenja na daljinu). Nove tehnologije čije je uvođenje u toku u sudovima i tužilaštvo (računar, online pristup, umrežavanje širokog obima WAN) pružaju veliki potencijal za obuku na daljinu i samostalnu obuku.

Izbor metoda edukacije

U izradi odgovarajućih kombinacija centralizovane i decentralizovane obuke mora se poći od sljedećih pretpostavki i činjenica naznačenih u Strateškom planu:

- vrijeme edukatora i polaznika obuke je dragocjeno, zbog toga bi što manje vremena trebalo trošiti na putovanja,
- centralizovana obuka će smanjiti troškove naknada edukatorima ako se obuka radi u većim grupama,
- centralizovana obuka pruža značajnu grupnu dinamiku i pomaže kod uspostavljanja odnosa i razumijevanja preko geografskih i etničkih linija,
- centralizovana obuka čini korišćenje specijalizovanih prostorija optimalnim,
- centralizovana obuka pojednostavljuje organizaciju i kontrolu kvaliteta obuke,
- centralizovana obuka će ipak uvećati troškove putovanja, smještaja i ishrane za korisnike,
- decentralizovana obuka, u manjim grupama, blizu mjesta gdje se odvija rad uz praktični rad poboljšava spoj teorije i prakse.

Zavisno od karaktera edukativnog sadržaja, organizovaće se različiti tipovi/oblici i primjeniti odgovarajuće metode obuke.

Savjetovanja i seminari

Savjetovanja podrazumijevaju veći broj učesnika (i preko 100) na kojima se razmatra sudska praksa od opštег značaja za određenu pravnu oblast, kao i primjena novih propisa.

Savjetovanja i seminari uz učešće većeg broja polaznika planiraju se kad je riječ o tumačenju i primjeni novih propisa, kao i izmjenama i dopunama važećih propisa. Programi koji se odnose na prezentovanje tekstova zakona planiraju se održavati u vidu seminara u trajanju od 1 do 8 časova, odnosno dvodnevnih savjetovanja, zavisno od obima materije koja se izlaže. Na savjetovanjima, predviđa se učešće sudija i tužilaca svih nivoa pravosuđa u BiH. Planirana su i tri opšta savjetovanja i to jedno iz građanskog, jedno iz krivičnog prava u toku godine, te Oktobarski pravnički dani u

trajanju od po 2 – 3 dana. Tamo gdje je to moguće, u sadržaj seminara koji obuhvataju teme iz materijalnog i procesnog prava, uključivaće se i odredene teme iz prava Evropske unije.

Seminari predstavljaju aktivnosti namijenjene manjem (do 35) ili većem broju učesnika (do 50), ali ne više od 100, sa akcentom na ex catedra pristupu, što ne isključuje mogućnost kombinacije drugih metoda rada, zavisno od konkretne teme seminara. Seminari sa manjim brojem učesnika (do 35) planiraju se uglavnom za pravosudne kadrove sa područja okružnih sudova. Pored uvodnih izlaganja, na seminarima će se raditi i u vidu radionica u okviru kojih će se provoditi edukacija o sudskoj praksi na bazi konkretnih slučajeva (prvenstveno onih u kojima je pravosnažno odlučeno).

Okrugli stolovi

Okrugli stolovi se organizuju radi razmjene ideja, stavova, prijedloga, pitanja i odgovora, ali i kao osnova za dizajniranje oblika i sadržaja dalje edukacije na temelju prepoznatih potreba. Broj učesnika je najčešće 25–30, ali može biti i do 50. U toku godine okrugli stolovi održavaće se uglavnom sa programom rada i na ad hoc osnovi.

Radionice

Radionice su aktivnosti namijenjene manjem broju učesnika (do 25) sa naglaskom na aktivnoj ulozi polaznika.

Kursevi

Na kursevima se vrši praktična obuka malog broja učesnika 10 do 20 (kursevi o korištenju IKT, stranih jezika–pravne terminologije i sl). Centar, u skladu sa Programom rada za 2012. godinu, planira kurseve stranih jezika za sudije i tužioce.

Specijalizovana edukacija

Edukacija će se provoditi za sudije i tužioce raspoređene na određenu vrstu referata ili određeni nivo sudova/tužilaštava za pojedina pravna područja (npr. sudije prvostepenih sudova, stečajne sudije i maloljetnička delikvencija u vezi s novim zakonom, koji reguliše ovu problematiku).

Decentralizovana obuka

Kao što je već rečeno, u nekim slučajevima održavanje obuke samo za sudije ili tužioce sa određenog područja ima prednost, jer omogućava bolje razumijevanje potreba, manje troškove i neposredniju komunikaciju edukatora i polaznika.

Samoedukacija

Samoedukacija je nezaobilazna u procesu “učenja tokom cijelog života“. Centar će, prvenstveno u okviru početne obuke razvijati nove forme „učenja na daljinu“. Poredеći učenje “na daljinu“ sa klasičnim, tradicionalnim pristupom učenju, mogu se navesti brojne prednosti prvog. Naravno, ovaj vid učenja kombinovaće se sa tradicionalnim oblicima i metodama.

POČETNA OBUKA

Srednjoročnom strategijom za početnu obuku i stručno usavršavanje sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini za period 2007. – 2010. godine, predviđeno je da se jednaka pažnja posveti kako obuci novoimenovanih sudija i tužilaca, tako i obuci stručnih saradnika u sudovima i tužilaštima, iz kojih razloga je CEST u RS u 2008. godini izradio poseban program početne obuke za stručne saradnike u sudovima i tužilaštima, kao vid specijalizovane obuke za ovu ciljnu grupu. Ovaj program, koji je izradila Radna grupa angažovana od strane Kanada BiH Projekta pravosudne reforme usvojen je na zajedničkoj sjednici Upravnih odbora Centara za edukaciju u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine i Pravosudne komisije Brčko Distrikta, na koji je saglasnost dao i Visoki sudski i tužilački savjet BiH. Program predviđa obuku koja se provodi u trogodišnjem periodu, i to na način da se organizuju dvodnevni seminari koji obuhvataju četiri modula godišnje, tako da u periodu od tri godine stručnim saradnicima bude omogućena obuka iz ukupno 12 modula.

U periodu od 2009. – 2011. godine završen je prvi ciklus trogodišnje obuke stručnih saradnika u sudovima i tužilaštima, koji su na tim pozicijama bili početkom 2009. godine.

Imajući u vidu da Zakon o Centru za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj, kao jednu od djelatnosti Centra predviđa organizovanje nastave za početnu obuku lica koja se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca (u koja spadaju stručni saradnici, koji kao jedina kategorija u pravosuđu, a s obzirom na uslove mogu biti birani na pozicije sudije ili tužioca), Centar će u 2012. godini nastaviti sa obukom stručnih saradnika, i u skladu sa već ranije usvojenim programom početne obuke, započeti novi ciklus koji će trajati tri godine.

Kako je u protekle tri godine završena obuke prve grupe polaznika, za šta su stručni saradnici koji su navedenu obuku iz 12 Modula završili, dobili odgovarajuće certifikate, to će Program od 2012. godine početi da se ostvaruje ispočetka za novoimenovane stručne saradnike, s tim da će stručni saradnici koji su propustili obuke iz pojedinih modula, a u periodu obavljanja obuke su već imali status stručnog saradnika, biti u prilici da to nadoknade.

S obzirom da prema Zakonu o sudovima Republike Srpske, edukaciju sudskih pripravnika utvrđuje Centar za edukaciju sudija i tužilaca, to će Centar u skladu sa ovom zakonskom obavezom vršiti i obuku ove kategorije lica koja će biti ostvarena kroz dva dvodnevna seminara na godišnjem nivou, na način i u cilju njihovog pripremanja za polaganje pravosudnog ispita.

Iskreno se nadamo da ćete u okviru Programa prepoznati teme za koje smatrate da su korisne kako za vaše stručno usavršavanje, tako i za početnu obuku, te da ćete se aktivno uključiti u realizaciju ovog programa i na taj način doprinijeti unapređenju sistema obuke sudija i tužilaca, te stručnih saradnika, kao budućih sudija i tužilaca u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Direktor

Drago Ševa

***EDUKATIVNE AKTIVNOSTI PO
OBLASTIMA***

Krivično pravo

I Seminari

1. Izmjene KZ-a RS i ZKP-a RS

Datum održavanja: 28.septembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Cilj seminara:

- U avgustu mjesecu 2010. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Republike Srpske. S obzirom na to, CEST smatra da je nakon određenog vremena od dana stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna, neophodno organizovati seminar na kojem bi se analizirala primjena noveliranih odredbi u praksi, i riješile eventualne dileme. Na seminaru će se obrađivati članovi zakona koji su potpuno izmijenjeni, članovi koji su dodani, a posebna pažnja biće posvećena novoj dvadeset četvrtoj a. glavi tj. Krivičnim djelima protiv bezbjednosti računarskih podataka.
- Imajući u vidu da je formirana radna grupa koja radi na pripremi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku RS, CEST uvrštava i ovu temu za obrađivanje u 2012. godini, ukoliko bi do tada pripremane izmjene stupile na snagu

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Edukativni materijal: stručni radovi, pp prezentacija, hipotetički slučajevi

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: Obren Bužarin, sudija Vrhovnog suda RS

Ciljne grupe: sudije koje rade na krivičnom referatu i tužioci svih nivoa

2. Krivično djelo polnog nasilja nad djetetom

-teorijski i praktični aspekti

Datum održavanja: 27. jun 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: dr Veljko Ikanovic, sudija Vrhovnog suda RS

Ciljne grupe: sudije koje rade na krivičnom referatu i tužioci svih nivoa

3. Zakonitost dokaza

Datum održavanja: 4. decembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Cilj i potreba održavanja seminara na ovu temu:

- U članu 10. Stavu 2. Precišćenog teksta Zakona o krivičnom postupku Republike Srske određeno je da sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih Ustavom i međunarodnim ugovorima, koje je ratifikovala Bosna i Hercegovina niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama ovog zakona, a u stavu 3. istog člana navedeno je da sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima koji su dobijeni na osnovu dokaza iz stava 3. istog člana. Kako se i tužioци i sudije u praksi često susreću sa problemom nezakonito pribavljenih dokaza, postoji stalna potreba za edukacijom sudija i tužilaca na ovu temu.
- U okviru ove teme moguće je obrađivati: pojam dokaza, radnje dokazivanja kroz prizmu zakonitosti, vrste nezakonitih dokaza prema navedenom članu ZKP-a, pojam zakonitog dokaza dobijenog na osnovu dokaza koji je pribavljen na nezakonit način, tzv. doktrina "true voće"

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, sa primjerima iz sudske prakse

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: Daniela Milovanović, sudija Vrhovnog suda RS

Ciljne grupe: sudije koje rade na krivičnom referatu i tužioci svih nivoa

4. a) Neovlaštena proizvodnja i promet opojnih droga

b) Omogućavanje uživanja opojnih droga

Datum održavanja: 10.april 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Cilj i surha:

- U skladu sa Strategijom nadzora nad opojnim drogama i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga u Republici Srpskoj za period od 2008. do 2012. godine, imajući u vidu i sprovodenje mnogobrojnih konvencija koje regulišu ovu materiju i na čiju primjenu se obavezala BiH s ciljem sprecavanja i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga, CEST će u 2012. godini organizovati seminar za sudije i tužioce na naprijed pomenute teme.
- U okviru ovih tema biće obrađene teme počev od pripremnih radnji izvršenja navedenih krivičnih djela do odmjeravanja kazne za ista.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Borislav Petrović, profesor na Pravnom fakultetu u Istočnom Sarajevu i Hana Vranješević, tužilac Okružnog tužilaštva u Banjoj Luci

Ciljne grupe: sudije koje rade na krivičnom referatu i tužioci svih nivoa

U okviru saradnje koju CEST ima već dugi niz godina sa **Gender centrom Vlade Republike Srpske**, sa kojim zajednički uspješno sprovodi seminare, i u 2012. godini CEST će zajedno sa Gender Centrom, kao službom Vlade Republike Srpske za jednakost i ravnopravnost polova, održati dva seminara, na sljedeće teme:

5. Primjena multisektorskih referalnih mehanizama na sprečavanju i suzbijanju nasilja u porodici

Datum održavanja: 3. septembar 2012. godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija; hipotetički slučajevi; sudska praksa

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS i Gender centar Vlade Republike Srpske

Edukator: Marija Anićić Zgonjanin, v.d. predsjednika Okružnog suda u Banjaluci

Ciljne grupe: sudije koje rade na krivičnom referatu i tužioци svih nivoa

6. Primjena zakonodavstva za sprečavanje i suzbijanje nasilja u porodici sa studijama slučajeva, sa posebnim naglaskom na zaštitnu mjeru psihosocijalnog tretmana počinilaca nasilja

Datum održavanja: 20. april 2012. godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, hipotetički slučajevi; sudska praksa

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS i Gender centar Vlade RS

Edukatori: Svetlana Marić, sudija Okružnog suda u Banjaluci

Ciljne grupe: sudije koje rade na krivičnom referatu i tužioци svih nivoa

---

Misija OSCE-a i u 2012. godini nastavlja uspješnu saradnju sa CEST-om u RS, kroz zajedničko održavanje konkretnih seminara za sudije i tužioce, kao i kroz prezentovanje saznanja i izveštaja koji su rezultat praćenja rada pravosudnog sektora, kao jednog od zadataka Misije. U 2012. godini Misija OSCE-a i CEST će zajednički održati tri seminara, i to na sljedeće teme:

7. Krivična djela počinjena iz mržnje

Datum održavanja: 6.-7. septembar 2012. godine

Trajanje seminara: 2 dana

Mjesto održavanja: Teslić

Broj učesnika: do 50

Krivična djela počinjena iz mržnje su djela zasnovana na predrasudama. Ova djela dešavaju se posvuda; nijedno društvo nije otporno na posljedice predrasuda i netrpeljivosti. Pojedina krivična djela počinjena iz mržnje nose sjeme mogućih sukoba, s obzirom na to da mogu eskalirati, kako u broju, tako i u stepenu nasilja. Ako se prepoznaju kao takva, i ako se poduzmu odlučne mjere, krug nasilja se može zaustaviti. Ovaj seminar ima za cilj da pomogne tužiocima i sudijama da bolje razumiju problem krivičnih djela počinjenih iz mržnje.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija; hipotetički slučajevi; sudska praksa

Organizator: OSCE i Centri za edukaciju sudija i tužilaca RS i FBiH

Edukator: Obren Bužanin, sudija Vrhovnog suda Republike Srpske

Ciljne grupe: sudije koje rade na krivičnom referatu i tužioци svih nivoa i sudije suda BiH

8. Trgovina ljudima

Datum održavanja: 31.oktobar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Trgovina ljudima je ozbiljan društveni problem, jer najdrastičnije ugrožava osnovna ljudska prava – pravo na život, na slobodu izbora, na slobodu kretanja... S obzirom da se radi o predmetima sa kojima se tužioци i sudije u praksi ne sreću često, to im je potrebno ovu tematiku približiti, što će i biti učinjeno kroz seminar organizovan u saradnji sa OSCE-om.

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija; hipotetički slučajevi; sudska praksa

Organizator: OSCE i Centri za edukaciju sudija i tužilaca RS i FBiH

Edukatori: Edukatori OSCE-a

Ciljne grupe: sudije koje rade na krivičnom referatu i tužioци svih nivoa i sudije suda BiH

9. Ratni zločini

Datum održavanja: 2012.godine

Mjesto održavanja: Teslić

Broj učesnika: do 50

Nakon uspješno realizovanih seminara u prethodne tri godine, u okviru Projekta UNDP-a pod nazivom "Izgradnja kapaciteta okružnih i kantonalnih sudova i tužilaštava u BiH za procesuiranje predmeta ratnih zločina", namijenjenih sudijama i tužiocima okružnog/kantonalnog nivoa koji postupaju u predmetima ratnih zločina, potrebno je ovim licima i dalje pružati stalnu i naprednu pravnu edukaciju iz oblasti procesuiranja navedenih zločina, sa naglaskom na edukaciju koja se odnosi konkretno na rad na ovim predmetima. Zbog navedenog, CEST u RS će i u 2012. godini održati seminar na temu ratnih zločina, ovaj put u saradnji i uz podršku Misije OSCE-a. U saradnji sa UNDP-om, CEST će u 2012. godini održati dva seminara u okviru Projekta podrške i zaštite svjedocima.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: OSCE, CEST RS i CEST FBiH

Edukatori: Međunarodni eksperți

Ciljne grupe: sudije i tužioци koji postupaju u predmetima ratnih zločina

---

UNDP je angažovan na finaliziranju projekta koji će nakon realizacije Pilot projekata podrške svjedocima (Banja Luka i Sarajevo) za cilj imati uspostavljanje mehanizama za podršku i zaštitu svjedoka u cijeloj BiH. Ovaj Projekat će, pored uspostavljanja i opremanja kancelarije za podršku svjedocima u svim preostalim sudovima i tužilaštvarima u BiH, organizovati radionice i obuku za sudije i tužioce u saradnji sa CEST-om. Jedna radionica će biti organizovana za sudije, a druga za tužioce. Radionice će se održati na dvije teme:

10. Uloga sudskega sudije i saradnja sa OPS-om i procesna podrška i zaštita svjedoka tokom sudskog postupka

Datum održavanja: 22.-23. mart 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: CEST RS i FBiH i UNDP

Edukatori: eksperti UNDP

Ciljne grupe: sudije

11. Podrška svjedocima u fazi istrage i pripremanje i podnošenje prijedloga za određivanje mjera zaštite

Datum održavanja: 15.-16. novembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: CEST RS i FBiH i UNDP

Edukatori: eksperti UNDP

Ciljne grupe: tužioci

II Projekti

Seminari u okviru projekta „Podrška pravosuđu u Bosni i Hercegovini/jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa,,

Vlada Konfederacije Švicarske, posredstvom Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SCD) obezbijedila je finansijska sredstva za trogodišnji projekat Visokog sudskog i tužilačkog savjeta pod nazivom „Podrška pravosuđu u Bosni i Hercegovini- Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa“.

Od strane VSTS-a, Centri za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj i FBiH označeni su kao ključni projektni partneri u ovom projektu. Stalna komisija za edukaciju sudija i tužilaca je predložila da se u okviru ovog projekta, tokom prve godine provođenja, izrade moduli na teme: posebne istražne radnje, imunitet svjedoka, krivični postupak protiv pravnih lica, istraživanje i istraživačke sposobnosti i kibernetički kriminal, te da se ove teme uvrste u obaveznu edukaciju tužilaca.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u RS je, nakon prikupljenih informacija od glavnih okružnih tužilaca u Republici Srpskoj, delegirao autore za izradu navedenih modula. Dugoročno će u obaveznu obuku tužilaca, a u okviru ovog projekta tokom naredne tri godine, biti uvršteno još nekoliko tema, predloženih od Stalne komisije za edukaciju sudija i tužilaca.

U daljem tekstu nalazi se pregled tema po kojima će se održati seminari u 2012. godini, koji će se odvijati na taj način da se predstave izrađeni moduli za obuku tužilaca po istim temama.

1. Posebne istražne radnje

Datum održavanja: 15. jun 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 80

Oblik obuke: centralizovana

Metod i materijal: prezentacija Modula

Organizator: CEST u RS

Edukatori: Vesna Antonić, sudija Okružnog suda u Banjoj Luci i Dragan Mitrović, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bijeljina

Ciljne grupe: tužioци i OSL

2. Imunitet svjedoka

Datum održavanja: 18. maj 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 80

Oblik obuke: centralizovana

Metod i materijal: prezentacija Modula

Organizator: CEST u RS

Edukatori: Azra Milić, sudija Suda BiH i Božidar Dodik, tužilac Tužilaštva BiH

Ciljne grupe: tužioći

3. Krivični postupak protiv pravnih lica

Datum održavanja: 14.septembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 80

Oblik obuke: centralizovana

Metod i materijal: prezentacija Modula

Organizator: CEST u RS

Edukatori: Veljko Ikanović, sudija Vrhovnog suda RS i Ljiljana Filipović, sudija Vrhovnog suda FBiH

Ciljne grupe: tužioci

4. Istraživanje i istraživačke sposobnosti

Datum održavanja: 23.novembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 80

Oblik obuke: centralizovana

Metod i materijal: prezentacija Modula

Organizator: CEST u RS

Edukatori: Hana Vranješević, tužilac Okružnog tužilaštva Banja Luka i Aner Hadžimahmutović, šef odjela za borbu protiv terorizma i trgovinu ljudima SIPA

Ciljne grupe: tužioci i OSL

5. Kibernetički kriminal, pranje novca i finansijske istrage

Datum održavanja: 10.decembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 80

Oblik obuke: centralizovana

Metod i materijal: prezentacija Modula

Organizator: CEST u RS

Edukatori: Miralem Porobić, advokat iz Tuzle i Mirsad Barjaktarević, SIPA

Ciljne grupe: tužioci i OSL

6. Edukacija edukatora

U okviru projekta „Podrška pravosuđu u Bosni i Hercegovini/jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa“, biće organizovana i obuka edukatora koju će sprovesti Švicarski eksperti.

Datum održavanja: 2012.godine

Mjesto održavanja: Mrakovica

Broj učesnika: do 40

Oblik obuke: centralizovana

Metod i materijal: prezentacija Modula

Organizator: CEST RS

Edukatori: Švicarski eksperti

Ciljne grupe: edukatori CEST RS

Seminari u okviru projekta za razvoj, pomoć i edukaciju tužilaštava u prekomorskim zemljama (OPDAT)

Međunarodna zajednica već godinama finansijski i tehnički pomaže domaćem pravosuđu u procesuiranju najtežih oblika kriminala. Vlada SAD-a to radi putem programa Ureda za razvoj, podršku i edukaciju tužilaštava u prekomorskim zemljama. Kako se tokom prisustva tužioca ovim seminarima, pokazalo da su isti izrazito korisni sa aspekta razmjene iskustava međunarodnih eksperata (koje CEST samostalno ne može obezbijediti), CEST u RS, je u saradnji sa ovim Uredom, odlučio da seminare koje isti planira održati u toku 2012. godine, uvrsti u Program stručnog usavršavanja za 2012. godinu, u cilju postizanja kvalitetnije obuke tužilaca. Predloženi termini seminara su okvirni, i treba naglasiti da je moguće da isti budu promijenjeni.

U okviru ovog projekta, tokom 2012. godine, biće obrađene sljedeće teme:

1. Finansijski kriminal

Datum održavanja: 24.-26. januar 2012.godine

Mjesto održavanja: Mostar

Broj učesnika: određuje OPDAT (ad hoc)

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: OPDAT i CEST RS i FBiH

Edukatori: Međunarodni eksperți

Ciljne grupe: tužioci okružnih/kantonalnih tužilaštava

2. Finansiranje terorizma

Datum održavanja: 24.-26. februar 2012.godine

Mjesto održavanja: određuje OPDAT (ad hoc)

Broj učesnika: određuje OPDAT (ad hoc)

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: OPDAT i CEST RS i FBiH

Edukatori: Međunarodni eksperți

Ciljne grupe: tužioci

3. Oduzimanje imovine

Datum održavanja: 24.-26. mart 2012. godine

Mjesto održavanja: određuje OPDAT (ad hoc)

Broj učesnika: određuje OPDAT (ad hoc)

Cilj seminara:

1. jula 2010. godine, stupio je na snagu Zakon o oduzimanju imovine stečene izvršenjem krivičnog djela u Republici Srpskoj. Ovim zakonom su uređeni uslovi, postupak i organi nadležni za otkrivanje, priurementno oduzimanje, trajno oduzimanje i upravljanje imovinom stečenom izvršenjem krivičnog djela. Imajući u vidu da se radi o potpuno novim procesnim odredbama koje se primjenjuju uporedo sa odredbama Zakona o krivičnom postupku RS, cilj ovog seminara je da se sagleda njihova primjena u praksi, odnosno da se tužioci u Republici Srpskoj upoznaju sa iskustvima tužilaca drugih zemalja na ovom polju.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: OPDAT i CEST RS i FBiH

Edukatori: Međunarodni eksperți

Ciljne grupe: tužioci

4. Korupcija

Datum održavanja: 26.-28. april 2012.godine

Mjesto održavanja: određuje OPDAT (ad hoc)

Broj učesnika: određuje OPDAT (ad hoc)

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: OPDAT i CEST RS i FBiH

Edukatori: Međunarodni eksperti

Ciljne grupe: sudije

5. Vještine zastupanja u sudskom postupku

Datum održavanja: 24.-26. maj 2012.godine

Mjesto održavanja: određuje OPDAT (ad hoc)

Broj učesnika: određuje OPDAT (ad hoc)

Izvođenje valjanih zaključaka o pravno relevantnim činjenicama zahtijeva dobro razvijene sposobnosti logičkog zaključivanja. Fleksibilnost u mišljenju, umješnost u prilagođavanju i primjeni teorijskih znanja na specifične životne situacije te staloženost i strpljenje u odnosima s drugima poželjno je u većini pravnika poslova. Lakoća usmenog izražavanja, vještina komunikacije i uvjerljivost u nastupu bitne su karakteristike naročito u radu tužilaca, iz kojeg razloga je ova tema i uvrštena u Program stručnog usavršavanja te je, kao takva, namijenjena tužiocima.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: OPDAT i CEST RS i FBiH

Edukatori: Međunarodni eksperti

Ciljne grupe: tužoci

6. Dokazi i prigovori

Datum održavanja: 24.-26. maj 2012.godine

Mjesto održavanja: određuje OPDAT (ad hoc)

Broj učesnika: određuje OPDAT (ad hoc)

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: OPDAT i CEST RS i FBiH

Edukatori: Međunarodni eksperti

Ciljne grupe: sudije

7. Kompjuterski kriminal

Sa razvojem informacionih tehnologija, razvio se kompjuterski kriminal. Šta je kompjuterski kriminal, koji su njegovi pojavniji oblici, kako se otkriva, te kako se pribavljaju digitalni dokazi? Cilj seminara je da odgovori na ova i druga srodnna pitanja kako bi se ciljnim grupama što više približila ova materija.

Datum održavanja: 24.-26. septembar 2012.godine

Mjesto održavanja: određuje OPDAT (ad hoc)

Broj učesnika: određuje OPDAT (ad hoc)

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: OPDAT i CEST RS i FBiH

Edukatori: Međunarodni eksperti

Ciljne grupe: tužoci

Seminari u okviru specijalističke obuke za maloljetničko pravosuđe

Na osnovu člana 197. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službeni Glasnik RS”, br. 13/10), Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj usvojio je Program specijalističke obuke za sudije i tužioce koji postupaju u postupcima prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela, kao i u krivičnim postupcima u kojima se u ulozi oštećenog pojavljuju djeca.

Programom specijalističke obuke predviđena su tri ciklusa seminara u okviru kojih će se obraditi tematske cjeline koje se odnose na stručno usavršavanje sudija i tužilaca koji će na kraju trećeg ciklusa dobiti certifikat kojim će se potvrditi njihova sposobljenost za postupanje u predmetima u kojima se u ulozi izvršio ili oštećenog pojavljuju maloljetnici i djeca.

Kako je Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku počeo da se primjenjuje od 1. 1.2011. godine, to je 1. ciklus obuke održan u decembru 2010. godine, a drugi ciklus tokom 2011. godine, o čemu su sudije i tužioци koji su navedene cikluse pohađali dobili odgovarajuće certifikate.

Do kraja oktobra mjeseca 2011. godine, a u skladu sa rokom datim Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, CEST u RS je izvršio obuku 27 tužioca i 69 sudija, kojima je izdan certifikat o stručnoj sposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mlađih i njihove krivičnopraune zaštite.

Održavanje trećeg ciklusa obuke predviđeno je za 2012. godinu, u okviru kojeg ciklusa je predviđeno održavanje 2 seminara za sudije i tužioce koji su uspješno završili prvi i drugi ciklus obuke. U trećem ciklusu obuke, sudije i tužioci će biti edukovani iz sljedećih tema:

1. a) Međunarodni standardi u postupcima prema maloljetnicima

b) Izbor i izricanje vaspitnih preporuka prema maloljetnicima – Zakon i praksa

Datum održavanja: 16-17. februar 2012.godine

Trajanje: 2 dana

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: 40 prvi dan i 40 drugi dan

Oblak obuke: specijalistička centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, praksa domaćih sudova i Suda za ljudska prava u Strazburu u cilju stvaranja sistema restorativnog pravosuđa kao alternative klasičnom sudskom postupku

Organizator: CEST RS

Edukatori: Dragan Uletilović, sudija za maloljetnike Osnovnog suda u Banjoj Luci, Snježana Živković, okružni tužilac Okružnog tužilaštva u Banjoj Luci

Ciljne grupe: sudije i tužioци svih nivoa koji postupaju u predmetima u kojima se u ulozi izvršio ili oštećenog pojavljuju maloljetnici i djeca.

2. a) Psihologija maloljetnika

b) Primjeri "dobre prakse"

Datum održavanja: 8.-9. novembar 2012.godine

Trajanje: 2 dana

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: prvi dan 40 i drugi dan 40

Opis: stručno usavršavanje

Oblik obuke: specijalistička centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, praksa domaćih sudova i Suda za ljudska prava u Stražburi u cilju stvaranja sistema restorativnog pravosuđa kao alternative klasičnom sudskom postupku

Organizator: CEST RS

Edukatori: Dragan Uletilović, sudija za maloljetnike Osnovnog suda u Banjoj Luci, Snježana Živković, okružni tužilac Okružnog tužilaštva u Banjoj Luci

Ciljne grupe: sudije i tužioci svih nivoa koji postupaju u predmetima u kojima se u ulozi izvršioca ili oštećenog pojavljuju maloljetnici i djeca.

III Okrugli stolovi

Aktuelna praksa okružnih sudova

Surha: Svake godine, Centar za edukaciju sudija i tužilaca u okviru decentralizovane obuke, organizuje okrugle stolove na kojima se raspravljaju aktuelna pitanja u praksi na području pet okružnih sudova u Republici Srpskoj iz krivičnopravne oblasti. Cilj ovih okruglih stolova je da predstavnici okružnih sudova, koji su ujedno moderatori na ovim okruglim stolovima sami odrede teme koje su aktuelne u radu okružnih sudova, odnosno da delegiraju najaktuelnija pitanja iz prakse okružnih sudova, te da potaknu učesnike na zauzimanje određenih stavova i mišljenja u vezi najznačajnijih pitanja. Ovi okrugli stolovi predstavljaju jedinstvenu priliku za okupljanje sudija prvog i drugog stepena i razmјenu iskustava i mišljenja istih. CEST u RS podstiče zauzimanje odgovarajućih stavova i zaključaka, koje objavljuje na internet stranici, kako bi isti bili dostupni čitavoj pravosudnoj zajednici.

Na isti način, CEST organizuje i okrugle stolove za tužioce iz svih pet okružnih tužilaštava, u cilju razmjene iskustava i donošenje određenih zaključaka predstavnika tužilaštava povodom najznačajnijih pitanja iz tužilačke prakse. Moderatore za ove okrugle stolove delegiraju glavni okružni tužioци.

1. Aktuelna praksa Okružnih sudova u Doboju i Banjoj Luci

Datum održavanja: 20. novembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika okružnih sudova, razmjena mišljenja, primjeri iz sudske prakse i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: edukatori CEST-a RS

Ciljne grupe: sudije raspoređene na krivičnim referatima u okružnim sudovima Doboj i Banja Luka, i osnovnim sudovima sa područja navedenih okružnih sudova

2. Aktuelna praksa Okružnih sudova u Istočnom Sarajevu, Bijeljini i Trebinju

Datum održavanja: 19. septembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Istočno Sarajevo

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika okružnih sudova, razmjena mišljenja, primjeri iz sudske prakse i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: edukatori CEST-a RS

Ciljne grupe: sudije raspoređene na krivičnim referatima u okružnim sudovima Istočno Sarajevo, Bijeljina i Trebinje, i osnovnim sudovima sa područja navedenih okružnih sudova

Aktuelna praksa Okružnih tužilaštava

1. Aktuelna praksa Okružnih tužilaštava u Doboju i Banjoj Luci

Datum održavanja: 7. decembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika okružnih tužilaštava, razmjena mišljenja, primjeri iz sudske prakse i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Hana Vranješević, tužilac Okružnog tužilaštva u Banjaluci

Ciljne grupe: tužioci Okružnih tužilaštava Dobojski i Banja Luka

2. Aktuelna praksa Okružnih tužilaštava u Istočnom Sarajevo, Bijeljini i Trebinju

Datum održavanja: 19. septembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Istočno Sarajevo

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika okružnih sudova, razmjena mišljenja, primjeri iz sudske prakse i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: edukatori CEST-a RS

Ciljne grupe: tužioci Okružnih tužilaštava Istočno Sarajevo, Bijeljina i Trebinje

IV Savjetovanja

1. XI Savjetovanje iz krivičnopravne oblasti, Neum

Savjetovanje iz krivičnopravne oblasti koje se tradicionalno organizuje u Neumu, na kojem se okuplja veliki broj učesnika, ne samo iz pravosuđa, već i veliki broj advokata i brojni drugi učesnici iz raznih oblasti kako iz zemlje, tako i iz regionala, kako bi propratili izlaganja eksperata iz ove oblasti.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusije

Organizator: Udruženje sudija FBiH, Udruženje sudija RS, CEST FBiH i CEST RS, Pravosudna komisija Brčko Distrikta

Edukatori: edukatori CEST-a i pravni ekspertri angažovani od strane Udruženja sudija Federacije Bosne i Hercegovine

Ciljna grupa: sudije koje postupaju u krivičnim predmetima, tužiocu, stručni saradnici i predstavnici drugih profesija

Datum održavanja: 5.-9. jun 2012.godine

Mjesto održavanja: Neum

Broj učesnika: nije ograničen zbog mogućnosti da učesnici sami snose svoje troškove

Gradansko pravo

I Seminari

1. a) Pravni interes kod tužbe za utvrđenje i tužba za utvrđenje

b) Izvođenje dokaza vještačenjem u postupcima naknade štete

Ove teme uvrštene su u Program rada Centra na prijedlog sudija Okružnog suda u Banjaluci s obzirom da se u praksi ovog suda iskristalisala potreba da se ovim temama ukaže posebna pažnja kod edukacije, odnosno stručnog usavršavanja sudija.

Datum održavanja: 12. septembar 2012. godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Božana Vučić, sudija Okružnog suda u Banjaluci Republike Srbije (tema pod a) i Nevenka Mitić, sudija Okružnog suda u Banjaluci (tema pod b)

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskom referatu

2. a) Regres i zakonska subrogacija u osiguranju od odgovornosti

b) Odgovornost javnih preduzeća za puteve za štetu prouzrokovanoj korisnicima puteva kao poseban slučaj odgovornosti za mješoviti slučaj (casus mixtus)

Teme su u program rada Centra uvrštene na osnovu prijedloga Slobodana Stanišića, advokata iz Banjaluke, stalnog edukatora CEST-a u RS, koji nalazi da su iste aktuelne i veoma zanimljive. Gospodin Stanišić će navedene teme i prezentovati učesnicima seminara.

Datum održavanja: 23. maj 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Doc.dr sci Slobodan Stanišić, advokat iz Banjaluke

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskom referatu

3. a) Prouzrokovanje štete

b) Odgovornost za štetu prouzrokovanoj zbog neispunjena i zbog zakašnjenja sa ispunjenjem obaveze

Datum održavanja: 1. oktobar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Cilj i surha: dugogodišnji edukator CEST-a u RS, i sudija Vrhovnog suda RS, predložila je navedene teme, jer je u praksi Vrhovnog suda RS uočena potreba da se iste obrade i prezentuju sudijama nižih nivoa, kako bi se razriješile određene dileme u praksi sudova.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, sudska praksa

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: Rosa Obradović, sudija Vrhovnog suda Republike Srpske

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskom referatu

4. Izrada sudskeih odluka

Datum održavanja: 20. jun 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Cilj: S obzirom da izrada sudskeih odluka zahtijeva određenu vještinsku te da se kroz izradu istih uči i tumačenju materijalnog prava, to postoji potreba kontinuirane edukacije sudija u pogledu ove vještine, a koja predstavlja završni rad u sudskej profesiji.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, primjeri iz sudske prakse

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Senad Tica, sudija Vrhovnog suda Republike Srpske

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskom referatu

5. Međunarodna pravna pomoć u građanskim stvarima, sa posebnim osvrtom na Haške konvencije

Datum održavanja: 5. novembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Cilj i surha: Ministarstvo pravde BiH, kao Centralni organ veze u postupcima pružanja međunarodne pravne pomoći, godišnje zaprimi na hiljade predmeta, od kojih u određenom broju slučajeva, postoje pojedine nepravilnosti u postupanju nekog od učesnika u postupku pružanja međunarodne pravne pomoći, zbog čega postoji potreba edukovanja iz ove oblasti.

Kako su Haške konvencije pretežan osnov za pružanje međunarodne pravne pomoći u građanskim stvarima, to je ova tema uvrštena u Program rad Centra za 2012. godinu, a na prijedlog Nikole Sladoje, pomoćnika Ministra pravde BiH, koji će ovu temu i prezentovati učesnicima seminara, kao stalni edukator CEST-a u RS.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: Nikola Sladoje, pomoćnik Ministra pravde BiH

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskom referatu

Seminari u saradnji sa OSCE-om

Pored seminara iz krivičnopravne oblasti, Misija OSCE-a u 2012. godini spremna je da finansijski podrži održavanje tri seminara iz građanskopravne oblasti na temu Zakon o zabrani diskriminacije, koja će se odvijati kao vid decentralizovane obuke u tri grada na području Republike Srpske za različite grupe polaznika. Na istu temu, Misija OSCE-a će podržati održavanje tri seminara na području Federacije BiH. Na ovim seminarima ciljna grupa biće sudije koji rade na građanskim referatima u sudovima svih nivoa u Republici Srpskoj.

Zakon o zabrani diskriminacije

1. Datum održavanja: 6. mart 2012.godine

Trajanje seminara: 1 dan

Mjesto održavanja: Bijeljina

Broj učesnika: do 40

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS i OSCE

Edukator: Međunarodni eksperti

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskom referatu

2. Datum održavanja: 2. april 2012.godine

Trajanje seminara: 1 dan

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 40

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS i OSCE

Edukator: Međunarodni eksperti

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskom referatu

3. Datum održavanja: 16. mart 2012.godine

Trajanje seminara: 1 dan

Mjesto održavanja: Trebinje

Broj učesnika: do 40

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS i OSCE

Edukator: Međunarodni eksperti

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskom referatu

II Savjetovanja i konferencije

1. VII Savjetovanje iz građanskopravne oblasti u saradnji sa Udruženjem sudija RS, Udruženjem sudija FBiH i Centrom za edukaciju sudija i tužilaca Federacije BiH - Jahorina

Datum održavanja: oktobar 2012.

Mjesto održavanja: Jahorina

Broj učesnika: nije ograničen zbog mogućnosti da učesnici sami snose svoje troškove

Savjetovanje iz građanskopravne oblasti se tradicionalno organizuje na Jahorini, na kojem se okuplja veliki broj učesnika, kako iz oblasti pravosuđa, tako i veliki broj advokata, predstavnika pravobranilaštava, opština, ministarstava i brojni drugi učesnici iz raznih oblasti kako iz zemlje, te pravni stručnjaci iz regiona, kako bi propratili izlaganja eksperata iz raznih pravnih oblasti. Sve veći broj učesnika, govori o značaju ove manifestacije i potrebi njenog održavanja.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika i diskusija, rad u grupama

Organizator: Udruženje sudija RS u saradnji sa Udruženjem sudija BiH i FBiH, Centrima za edukaciju sudija i tužilaca RS i FBiH i Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta

Edukatori: pravni eksperti

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima (građanski, upravni, vančamnični i dr.), stručni saradnici, a namijenjeno je i advokatima, ministarstvima, pravobranilaštvo

2. Savjetovanje iz svih pravnih oblasti u saradnji sa Udruženjem pravnika RS, Pravnim fakultetom Univerziteta u Banjoj Luci i Centrom za edukaciju sudija i tužilaca RS i FBiH - Oktobarski pravnički dani

Datum održavanja: 5.-6. oktobar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: nije ograničen zbog mogućnosti da učesnici sami snose svoje troškove

Savjetovanje koje se tradicionalno organizuje u Banjoj Luci, a koje okuplja veliki broj učesnika, ne samo iz pravosuđa, već i veliki broj advokata, predstavnika pravobranilaštava, opština i brojne druge učesnike iz raznih oblasti kako iz zemlje, tako i iz regiona, kako bi propratili izlaganja eksperata iz raznih pravnih oblasti

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika i diskusija

Organizator: Udruženje pravnika RS i Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci u saradnji sa entitetskim Centrima za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta

Edukatori: pravni eksperti

Ciljne grupe: sudije, tužioци, stručni saradnici, advokati, ministarstva, pravobranilaštva i pravnici iz svih ostalih branši

3. Konferencije i seminari u zajedničkoj organizaciji Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj i IRZ Fondacije

Već dugi niz godina, Centar ima uspješnu saradnju sa IRZ Fondacijom, koja uz materijalnu podršku Centru, svake godine obezbijedi i međunarodne eksperte iz oblasti građanskog prava. Ova saradnja nastavlja se i u 2012. godini, organizacijom dvije dvodnevne konferencije, na kojim će se obraditi teme iz oblasti stvarnog i radnog prava.

a) Stvarno pravo

Datum održavanja: 5. april 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 60

Oblak obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: CEST RS, IRZ

Edukatori: Duško Medić, sudija Ustavnog suda Republike Srpske i edukator IRZ-a

Ciljne grupe: sudije raspoređene na gradšanskom referatimu

b) Radno i nasljedno pravo

Datum održavanja: 20. septembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 60

Oblak obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: CEST RS, IRZ

Edukatori: Nada Živković, predsjednica Osnovnog suda u Prnjavoru

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima svih nivoa

III Okrugli stolovi

Svake godine, Centar za edukaciju sudija i tužilaca u okviru decentralizovane obuke, organizuje okrugle stlove, kao iz krivične, tako i iz građanskopravne oblasti, na kojima se raspravljaju aktuelna pitanja na području pet okružnih sudova u Republici Srpskoj, na taj način što se za područje Okružnog suda Banja Luka i Doboju organizuje i održava zajednički okrugli sto (u 2012. godini u Banjoj Luci), a za područje okružnih sudova Bijeljina, Trebinje i Istočno Sarajevo drugi okrugli sto u koji će se u 2012. godini održati u Istočnom Sarajevu. Cilj ovih okruglih stolova je da predstavnici okružnih sudova, koji su ujedno moderatori na ovim okruglim stolovima sami odrede teme koje su aktuelne u radu okružnih sudova, te da potaknu učesnike na zauzimanje određenih stavova i mišljenja u vezi najznačajnijih pitanja, te da se zauzmu određeni stavovi i zaključci povodom aktuelnih problema, koje Centar objavljuje na web stranici, kako bi isti bili dostupni čitavoj pravosudnoj zajednici.

1. Aktuelna pitanja iz prakse na području Okružnog suda u Banjoj Luci i Doboju

Datum održavanja: 21. septembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika okružnih sudova i diskusija, razmjena mišljenja

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Moderatori: Davorka Delić i Biljana Majkić- Marinković, sudije Okružnog suda u Banjoj Luci

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskim referatima u Okružnim sudovima Doboju i Banja Luka, i osnovnim sudovima sa područja navedenih okružnih sudova

2. Aktuelna pitanja iz prakse na području Okružnih sudova u Bijeljini, Istočnom Sarajevu i Trebinju

Teme: a) Primjena članova 221. (granice ispitivanja prvostepene presude) i 229. Zakona o parničnom postupku

b) Pripremanje glavne rasprave sa posebnim osvrtom na prethodno ispitivanje tužbe i održavanje pripremnog ročišta

Konkretizovanjem tema ovog Okruglog stola, prihvaćena je sugestija sudija Osnovnog suda u Bijeljini koji su mišljenja da bi efekti seminara bili znatno veći ukoliko teme ne bi bile široko određene već bi se odnosile na primjenu određenih članova ili pravnih instituta.

Datum održavanja: 15. oktobar 2012.godine

Mjesto održavanja: Istočno Sarajevo

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika okružnih sudova i diskusija, razmjena mišljenja

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Moderatori: Petar Radovanović, sudija Okružnog suda u Bijeljini

Ciljne grupe: sudije raspoređene na građanskim referatima u Okružnim sudovima Bijeljina, Istočno Sarajevo i Trebinje, i osnovnim sudovima sa područja navedenih okružnih sudova

IV Privredno pravo

1. a) Ugovori u privredi

b) Izvršna notarska isprava

Datum održavanja: 2. mart 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

S obzirom da je notarijat nova institucija u Republici Srpskoj, još je evidentno nedovoljno poznavanje nadležnosti notara u privredno pravnoj oblasti kao i kod izdavanja izvršnih isprava. S obzirom na navedeno, postoji potreba kontinuirane edukacije iz ove oblasti, iz kojeg razloga su navedene teme i uvrštene u Program za 2012. godinu, a na prijedlog Irene Mojović, Predsjednice Notarske komore Republike Srpske.

Oblīk obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Irena Mojović, predsjednica Notarske komore RS, Marko Rajčević, profesor Pravnog fakulteta u Banjaluci i Vitor Popović, dekan Pravnog fakulteta u Banjaluci

Ciljne grupe: sudije privrednih sudova

2. a) Stečaj – ispitno i izveštajno ročište

b) Zaključenje stečajnog postupka u slučaju nedovoljnosti stečajne mase

Datum održavanja: 25. jun 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Navedene teme su uvrštene u Program rada Centra na osnovu prijedloga Nedeljka Milijevića, sudije Okružnog privrednog suda Banjaluka, te Jovanke Jovanović, Predsjednice Okružnog privrednog suda Dobojski, koji će teme koje su predložili i prezentovati učesnicima seminara.

Oblīk obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Nedeljko Milijević, sudija Okružnog privrednog suda u Banjaluci i Jovanka Jovanović, predsjednik Okružnog privrednog suda Dobojski

Ciljne grupe: sudije privrednih sudova

3. Aktuelna pitanja iz oblasti upisa u sudski registar poslovnih subjekata

Datum održavanja: 12. oktobar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Tema je, kao interesantna i prevashodno potrebna za obrađivanje, uvrštena u Program stručnog usavršavanja za 2012. godinu na prijedlog Jovanke Jovanović, predsjednice Okružnog privrednog suda Dobojskog, koja će i biti jedan od edukatora na ovom seminaru. Predviđeno je da se prije održavanja ovog seminara, od registarskih sudija prikupe informacije o aktuelnim pitanjima o kojima bi se raspravljalo, na koji način bi se omogućio interaktivni rad i donijeli odgovarajući zaključci, imajući u vidu da se u postupku upisa u sudski registar primjenjuje širok spektar propisa.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Siniša Bosnić, sudija Okružnog privrednog suda Banjaluka i Jovanka Jovanović, predsjednik Okružnog privrednog suda Dobojskog

Ciljne grupe: sudije privrednih sudova

V Izvršno pravo

Tokom 2010. i 2011. godine, CEST u RS je uspješno proveo obuku sudskih izvršilaca. S obzirom na pozitivan efekat ove obuke i značaj iste, VSTS smatra da se u 2012. u okviru obuke sudija i stručnih saradnika koji rade na izvršnom referatu, treba nastaviti i obuka sudskih izvršioca.

U okviru Projekta za podršku BiH pravosuđa, kojeg provodi VSTS, sredstvima Evropske unije putem Instrumenta predprihvate pomoći (IPA 2009.), predviđena je aktivnost koja se odnosi na poboljšanje kapaciteta sudskih izvršioca u sklopu programa stručnog usavršavanja i početne obuke CEST-a u 2012. godini. Projektne aktivnosti treba da se završe do maja 2012. godine. Sva neophodna sredstva za realizaciju ovih aktivnosti su planirana i obezbijedena u projektnom budžetu IPA 2009. godine, i to za održavanje 16 seminara, od kojih po 8 edukacija za CEST u RS i 8 za CEST u FBiH.

Na osnovu analize upitnika, koji je VSTS posao svim sudijama, stručnim saradnicima i sudskim izvršiocima, VSTS je zaključio da su najaktuelnije i najvažnije teme za ovu obuku sljedeće:

1. Unapređenje rada službi sudskih izvršilaca – organizacija rada sudskih izvršilaca i poteškoće u njihovom radu

Datum održavanja: 12. mart 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Datum održavanja: 30. mart 2012.godine

Mjesto održavanja: Teslić

Broj učesnika: do 50

2. Rad na terenu, pripreme za rad na terenu, rad sudskog izvršioca u CMS sistemu, rad sudskog izvršioca u praksi , problem dostavljanja u radu sudskog izvršioca

Datum održavanja: 12. april 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Datum održavanja: 27. april 2012.godine

Mjesto održavanja: Teslić

Broj učesnika: do 50

3. Prodaja pokretnih stvari velikih vrijednosti, prodaja za 1KM, rad sudskog izvršioca na ročištima za prodaju popisane imovine, simulacija slučaja

Datum održavanja: 14. maj 2012.godine

Mjesto održavanja: Teslić

Broj učesnika: do 50

Datum održavanja: 28. maj 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

4. Zajednička imovina (izvršenje na zajedničkoj imovini, izvršenje na suvlasničkom dijelu, izuzimanje od izvršenja, izvršenje na nekretninama)

Datum održavanja: 9. februar 2012.godine

Mjesto održavanja: Teslić

Broj učesnika: do 50

Datum održavanja: 21. februar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Opis: obuka sudija na izvršnom referatu i sudskeh izvršioca

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: prezentacija i diskusija

Organizator: CEST RS

Edukatori: CEST-a RS

Ciljne grupe: sudije na izvršnom referatu i sudske izvršioci

U sklopu navedenog projekta izrađen je i Praktikum za sudske izvršioce, koji će se nakon zauzimanja stava od strane VSTS koristiti kao edukativni materijal u svrhu obuke.

VI Upravno pravo

1. Reforma sistema penzijsko-invalidskog osiguranja

Datum održavanja: 29. februar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Potreba za održavanjem seminara na ovu temu: Vlada Republike Srpske je u februaru mjesecu 2007. godine formirala Radnu grupu za izradu Strategije reforme sistema ponijskog i invalidskog osiguranja Republici Srpskoj. Nakon sveobuhvatne analize, Strategija je usvojena na sjednici Narodne skupštine RS 18. maja 2010. godine. Rješenja predviđena Nacrtom Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju bitno se razlikuju od rješenja u važećem zakonu, zbog čega je neophodno izmijeniti niz propisa koji su u vezi sa ovom oblasti i usaglasiti ih sa ovim zakonom. Zbog svega ovoga, a imajući u vidu da se očekuje da ovaj zakon mogao stupi na snagu početkom 2012. godine, sudija Vrhovnog suda Smiljana Mrša, koja je stalni edukator CEST-a u RS i gospođa Milena Majstorović, savjetnica ministra u Ministarstvu rada i invalidsko boračke zaštite, koja je i član navedene Radne grupe, predložile su da se ova tema uvrsti u program stručnog usavršavanja sudija za 2012. godinu.

Obljik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Potencijalni edukatori: Smiljana Mrša, sudija Vrhovnog suda Republike Srpske i Milena Majstorović, Ministarstvo rada i invalidsko boračke zaštite

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima

2. a) Izvršenje akata donesenih u upravnom postupku i odlaganje izvršenja u upravnom sporu

b) Distinkcije u zakonodavnim rješenjima na području BiH u oblasti upravnih sporova

Datum održavanja: 26. novembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Navedene teme su , kao bitne za obrađivanje u 2012. godini, u Program stručnog usavršavanja uvrštene na prijedlog Strahinja Ćurkovića, predsjednika Upravnog odjeljenja Okružnog suda u Banjaluci, koji je također i edukator CEST-a RS.

Obljik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS i IRZ

Edukatori: Duško Bojović (tema a) i Strahinja Ćurković (tema b), sudije Okružnog suda u Banjoj Luci

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima

VII Prekršajno pravo

Teme iz oblasti prekršajnog prava, koje će se obrađivati u okviru Programa stručnog usavršavanja za 2012. godinu, uvrštene su na osnovu prijedloga sudija Osnovnog suda u Bijeljini, a cilj ovih seminara je da se razmotre sporna pitanja iz prakse prekršajnih odjeljenja.

- 1. a) Uloga i položaj suda u izricanju zaštitnih mjera u prekršajnim predmetima sa posebnim osvrtom na zaštitne mjere oduzimanja robe kao predmeta prekršaja po zahtjevu tržišne inspekcije**
- b) Položaj okrivljenih pravnih lica u prekršajnom postupku u statusnim promjenama (stečaj i likvidacija)**

Datum održavanja: 5.mart 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Srđan Forca, sudija Okružnog suda u Banjoj Luci (tema pod b) i edukator iz Osnovnog suda Bijeljina (tema pod a)

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima

- 2. a) Oštećeni kao podnositac zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka**
- b) Odgovornost zbog propuštanja u prekršajnom postupku**

Datum održavanja: 12.novembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Gordana Pjevač, sudija Osnovnog suda Prijedor

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima

VIII Posebne teme

1. Menadžment i CMS/TCMS

Datum održavanja: 3. decembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Tema i podteme seminara određene su na osnovu prijedloga VSTS-a. Edukacija će biti usmjerena na korištenje CMS/TCMS-a kao menadžerskog alata, u cilju unapređenja sposobnosti rukovođenja pravosudnim institucijama, te na korištenje naprednih opcija u cilju poboljšanju i ubrzaju rada u CMS/TCMS-u

Podteme:

Menadžment: a) lični izvještaji

b) menadžerski izvještaji

c) finansijski izvještaji

CMS/TCMS: d) korištenje CMS/TCMS-a za izradu i realizaciju plana rješavanja

starih predmeta

e) napredne opcije korištenja CMS/TCMS-a

f) olaniranje budžeta

Oblik obuke: centralizovana,

Metod: praktičan rad, diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: CEST-a RS i VSTS-a

Ciljne grupe: predsjednici sudova i glavni okružni tužioци za dio koji se odnosi na menadžment, te sudije, tužioci i stručni saradnici na svim nivoima vezano za obuku CMS

2. Pilot faza obuke nosilaca pravosudne funkcije za korištenje CMS

U 2012. godini, na prijedlog VSTS-a, predviđa se pilot faza obuke za novoimenovane sudije i tužioce za korištenje CMS.

Datum održavanja: 14. novembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 15

Oblik obuke: centralizovana

Metod: praktična primjena CMS na računarskim radnim stanicama

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS i VSTS

Edukatori: VSTS-a

Ciljne grupe: novoimenovani sudije i tužioci

3. Pravo Evropske Unije

Datum održavanja: 14. decembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: Prof. dr Radovan Vukadinović

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima

4. Etika

Datum održavanja: 20. mart 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Nakon održanog sastanka sa predstavnicima USAID JSDP II dogovoren je da se podrži organizacija okruglog stola na temu etičkog kodeksa. Podrška USAID JSDP II će se sastojati u angažmanu međunarodnog eksperta koji bi predstavio američke i evropske modele i iskustva, moderirao diskusiju i pružio stručnu pomoć u integraciji primjera dobre prakse i zaključaka diskusije u tumačenju etičkih kodeksa.

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centri za edukaciju sudija i tužilaca RS i FBiH, USAID JSDP II

Edukatori: međunarodni ekspert

Ciljne grupe: sudije i tužnici

5. Sudstvo i mediji

Datum održavanja: 3. oktobar 2012.godine

Mjesto održavanja: Teslić

Broj učesnika: do 100

Primjena Zakona o zaštiti od klevete u praksi

S obzirom na sve izraženiju povezanost između sudstva i medija, ukazala se potreba organizovanja seminara na ovu temu, na kojem seminaru će se posebna pažnja posvetiti nedoumnicama oko primjene Zakona o zaštiti od klevete.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: prezentacija i diskusija

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i IRZ

Edukatori: međunarodni eksperti

Ciljne grupe: sudije

**- ZAJEDNIČKI SEMINARI U SARADNJI SA CENTROM ZA EDUKACIJU
SUDIJA I TUŽILACA U FEDERACIJI BOSNE HERCEGOVINE I
PRAVOSUDNOM KOMISIJOM DC BRČKO BIH -**

Savjetovanja/konferencije iz građanske oblasti

R.br.	Naziv seminara	Mjesto i datum održavanja	Dana trajanja
1.	VII Savjetovanje iz građanske oblasti	Jahorina Oktobar 2012	3 (tri) dana
2.	„Oktobarski pravnički dani“	Banja Luka 5.-6. oktobra 2012	2 (dva) dana

Savjetovanja/konferencije iz krivične oblasti

R.br.	Naziv seminara	Mjesto i datum održavanja	Dana trajanja
1.	XI Savjetovanje iz krivične oblasti	Neum 5.-9. jun 2012	3 (tri) dana
2.	V Savjetovanje tužilaca	Neum oktobar 2012	2 dana

Seminari u okviru projekta za razvoj, pomoć i edukaciju tužilaštava u prekomorskim zemljama (OPDAT)

R.br.	Naziv seminara	Mjesto i datum održavanja	Dana trajanja
1.	Finansijski kriminal	Mostar 24.-26.januar 2012	3 (tri) dana
2.	Finansiranje terorizma	24.-26.februar 2012	3 (tri) dana
3.	Oduzimanje imovine	24.-26.mart 2012	3 (tri) dana
4.	Korupcija	26.-28.april 2012	3 (tri) dana
5.	Vještine zastupanja u sudskom postupku	24.-26.maj 2012	3 (tri) dana
6.	Dokazi i prigovori	24.-26.maj 2012	3 (tri) dana
7.	Kompjuterski kriminal	24.-26.septembar 2012	3 (tri) dana

Ratni zločini

R.br.	Naziv seminara	Mjesto i datum održavanja	Dana trajanja
1.	Međunarodna pravna pomoć u okviru krivične istrage	Teslić 10.-11.maj 2012	2 (dva) dana
2.	Uloga sudije i saradnja sa OPS-om i procesna podrška i zaštita svjedoka tokom sudskog postupka (UNDP)	Banja Luka 22.-23.mart 2012	2 dana za sudije
3.	Podrška svjedocima u fazi istrage i pripremanje i podnošenje projedloga za određivanje mjera zaštite (UNDP)	Banja Luka 15.-16.novembar 2012	2 dana za tužioce

Seminari

R.br.	Naziv seminara	Mjesto i datum održavanja	Dana trajanja
1.	Etika (USAID)	Banja Luka 20.mart 2012	1 (jedan) dan
2.	Sudstvo i mediji (IRZ)	Teslić 3.oktobar 2012	1 (jedan) dan
3.	Trgovina ljudima	Banja Luka 31.oktobar 2012	1 (jedan) dan

PROGRAM POČETNE OBUKE STRUČNIH SARADNIKA I PRIPRAVNIKA U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA

1. Ciljevi početne obuke

Opšti cilj pružanja obavezne početne obuke stručnih saradnika u sudovima i tužilaštima jeste sticanje vještina neophodnih za efektivno i efikasno vršenje sudske odnosno tužilačke funkcije uključujući i sticanje svestranih iskustava iz prakse, etičnosti profesije i sagledavanje svih segmentata uloge i značaja odgovornosti koje su stručnim saradnicima povjerene u njihovim redovnim poslovima. Naglasak na važnosti početne obuke stručnih saradnika leži na razvijanju njihovih profesionalnih vještina, neophodnih za vršenje poslova koje obavljaju kao i na sagledavanju važnosti uloge i značaja profesije sudske i tužioca u društvu.

S obzirom da su i pripravnici u sudovima i tužilaštima većinom lica koja se namjeravaju baviti profesijom sudske ili tužioca, postoji potreba početne obuke i ove kategorije lica. S obzirom na specifičnost ove kategorije, najsvršihodnije je da početna obuka ovih lica bude usmjerena na pripremu za polaganje pravosudnog ispita.

Ujedno, realizacijom programa početne obuke, kroz proces razvijanja vještina i sposobnosti, ostvarice se i opšti cilj kvalitetnog doprinosa pravosudnoj reformi, izgradnji i jačanju efikasnog pravosudnog sistema u Bosni i Hercegovini.

U okviru opšteg cilja početne obuke potrebno je ostvariti sljedeće posebne ciljeve:

- Obučiti stručne saradnike za posao koji trenutno rade u sudovima i tužilaštima te za posao budućih sudske i tužilačke.
- Pripremiti pripravnike za polaganje pravosudnog ispita.
- Stvoriti kvalitetnu bazu za izbor budućih sudske i tužilačke.

Kako se obuka stručnih saradnika vrši kroz 12 modula, a radi ostvarivanja ovih ciljeva, onim stručnim saradnicima koji su iz opravdanih razloga propustili obuku iz pojedinih modula, biće omogućeno da to nadoknade u narednom periodu, dok će se za novoimenovane stručne saradnike obezbijediti kontinuiran i kvalitetan program obuke na trogodišnjem nivou.

S obzirom da je polaganje pravosudnog ispita osnovni preduslov za obavljanje bilo koje pravosudne funkcije, to je cilj početne obuke pripravnika njihovo pripremanje za polaganje navedenog ispita.

2. Karakter početne obuke

Kako u momentu vršenja obuke nije unaprijed poznato na kojim poslovima će stručni saradnici raditi nakon eventualnog imenovanja na sudske ili tužilačke funkciju, predviđeno je da početna obuka ove kategorije polaznika obuke bude opšteg karaktera ali sa naglaskom na sticanje znanja i vještina potrebnih u primjeni procesnog i materijalnog prava.

Naročito nije poznato na kojim će poslovima raditi pripravnici nakon eventualnog imenovanja za stručne saradnike, a kasnije za sudske ili tužioca, iz kojeg razloga je početna obuka ovih lica usmjerena na pripremu za polaganje pravosudnog ispita kao osnovne pretpostavke za njihov ostanak u pravosuđu.

Sama obuka je koncipirana u skladu sa pretpostavkom da stručni saradnici već posjeduju potrebna znanja iz oblasti opšteg materijalnog prava, iz kojeg razloga će ista biti fokusirana na procesne zakone. Naravno, pri tome neće biti zanemarene izmjene i dopune zakona koje budu donesene u oblasti materijalnog prava. Težnja početne obuke je da njeni polaznici steknu i prošire znanja iz navedenih oblasti, ovlađaju potrebnim vještinama, kako bi stečena znanja i vještine primjenili u praksi.

Predviđeno je da kroz početnu obuku stručni saradnici postignu bolje razumijevanje ne samo materijalnih i procesnih zakona, već i da steknu znanja i vještine iz drugih povezanih oblasti kao što su

etika, ljudska prava i slobode, informacione tehnologije, vještine komuniciranja, savladavanje stresa i drugih oblasti, a koja znanja i vještine će im biti od velikog značaja prilikom obavljanja pravosudne funkcije.

Kada je riječ o obuci pripravnika za polaganje pravosudnog ispita, tokom obuke biće jednako zastupljene i teorija i praksa kako bi se ova lica što bolje osposobila za polaganje navedenog ispita s obzirom da se isti sastoje i od teorijskog i od praktičnog dijela.

Kako je, kao što je već rečeno, cilj početne obuke da osposobi stručne saradnike kako za posao koji trenutno rade tako i za buduće poslove, a pripravnike za polaganje pravosudnog ispita kao osnovnog preduslova za obavljanje bilo koje pravosudne funkcije, provođenje ove obuke biće, kao i do sada povjerenog za to obučenim nosiocima pravosudnih funkcija, a uz pomoć stručnjaka i iz drugih oblasti, odnosno stalnih ili povremenih predavača, kada je to potrebno.

3. Polaznici obuke

Kategorija polaznika obuke iz reda stručnih saradnika, podrazumijeva diplomirane pravnike sa položenim pravosudnim ispitom, zaposlene u sudovima ili tužilaštima na svim nivoima u Bosni i Hercegovini.

Stručni saradnici nakon (minimalno) tri godine rada u sudovima i tužilaštima stiču pravo da budu imenovani za sudije / tužioce, a na mjestu stručnog saradnika mogu provesti 6 godina.

Kako je u periodu 2009. – 2011. godine, završen trogodišnji program Početne obuke stručnih saradnika, ostvaren kroz obuku iz 12 modula, na način da su se obrađivala 4 modula godišnje, to će od 2012. godine Program početi da se ostvaruje ispočetka uz mogućnost nadoknade pojedinih modula. Shodno navedenom, kategorija polaznika obuke iz reda stručnih saradnika će obuhvatati kako stručne saradnike koji su imenovani nakon početka obuke te iz tog razloga nisu prisustvovali svim ili pak pojedini modulima iz prve godine obuke, tako i stručne saradnike koji su u toku 2009. godine (kada je vršena obuka iz 4 modula prve godine obuke) već obavljali tu dužnost, ali su iz opravdanih razloga obuku iz pojedinih modula propustili. Podrazumijeva se da će se ovoj grupi polaznika obuke, povezati i stručni saradnici koji će tek biti imenovani tokom 2012. godine, dok obuka za prvu godinu još uvijek bude trajala.

Kategorija polaznika obuke iz reda pripravnika, podrazumijeva diplomirane pravnike zaposlene u sudovima/tužilaštima u svrhu obavljanja pripravničkog staža koji nakon (minimalno) dvije godine rada stiču pravo na polaganje pravosudnog ispita.

4. Provodjenje obuke

Početna obuka se organizuje i sprovodi u skladu sa Zakonima o Centrima za edukaciju sudija i tužilaca Republike Srpske i Federacije BiH (u daljem tekstu: Centri), a prema uputstvima i pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog savjeta. Upravni odbori Centara su odgovorni za utvrđivanje programa početne obuke, a polaznicima koji uspješno završe program obuke Centri dodjeljuju ujerenje o završenoj početnoj obuci.

Početna obuka se provodi u periodu od tri godine s obzirom na činjenicu da stručni saradnici tek nakon minimalno 3 godine provedene na toj poziciji, mogu biti imenovani na sudijsku ili tužilačku funkciju.

Program početne obuke predviđa provođenje obuke kroz 4 modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz ukupno 12 modula.

Obuka pripravnika za polaganje pravosudnog ispita će se provoditi kroz dva dvodnevna seminara u toku godine, na kojim seminarima će jednaka pažnja biti posvećena kako pripremi za polaganje teorijskog, tako i praktičnog dijela ispita.

Finansijska sredstva za provođenje svih vidova početne obuke će, kao i do sada, biti obezbjedena iz budžeta Centara.

5. Metodologija početne obuke

Početna obuka za stručne saradnike iz ovog programa provodi se kroz dvodnevne seminare, obrađivanjem tematskih cjelina predviđenih programom. Raspored vremena za obradu predviđenih tema u vremenskom okviru svakog od predviđenih modula će biti određen od strane trenera u skladu sa aktualnostima pojedinih pitanja u sklopu modula i odabranim metodama rada. Treneri će također imati glavnu riječ i kada je u pitanju metod vršenja obuke po konkretnim modulima npr. kroz predavanja, diskusije, praktični rad, simulacije sudjenja i sl.

S obzirom da je u protekle tri godine ostvaren ovaj Program obuke, za šta su stručni saradnici koji su navedenu obuku iz svih 12 Modula završili, dobili odgovarajuće certifikate, to će Program od 2012. godine početi da se ostvaruje ispočetka za novoimenovane stručne saradnike, dok će stručni saradnici koji su propustili obuke iz pojedinih modula, a u periodu obavljanja obuke su već imali status stručnog saradnika, imati obavezu da to nadoknade.

Početna obuka za pripravnike provodiće se kroz dva dvodnevna seminara na godišnjem nivou, jedan iz građanskopravne, a drugi iz krivičnopravne oblasti. Prvi dan seminara biće posvećen teoriji, a drugi praksi, odnosno metodologiji izrade sudske odluke, kako u građanskim, tako u krivičnim stvarima, a imajući u vidu da se sam pravosudni ispit i sastoji iz dva dijela, teorijskog i praktičnog, pri čemu praktični dio obuhvata izradu sudske odluke u krivičnom, te izradu odluke u građanskom predmetu.

Za obuku će se koristiti različiti materijali. To su, prije svega, relevantni zakoni i postojeći moduli, zatim razni priručnici, komentari, kompilacije, izvodi i stavovi sudske prakse i drugo. Također, treneri koji vrše obuku će, u slučaju potrebe, pripremati različite štampane materijale, odnosno ažurirati sredstva za obuku, koji materijali će biti dostupni i na web-stranicama Centra.

Također, svo vrijeme provođenja početne obuke vršiće se evaluacija rada trenera kroz upitnike učesnicima na kraju svakog seminarra.

Sadržaj početne obuke za stručne saradnike u sudovima/tužilaštima

Moduli u prvoj godini obuke

MODUL I – Nosioci pravosudne funkcije i društvo

1. Položaj nosilaca pravosudnih funkcija

- Međunarodni standardi u vezi sa statusom nosilaca pravosudnih funkcija
- Ustavna pozicija
- Domaće zakonodavstvo

2. Organizacija pravosuđa u BiH

- Organizaciona struktura pravosudnih institucija na svim nivoima
- Međusobni odnosi unutar pravosuđa

3. Profesionalni i etički standardi

4. Ravnopravnost polova unutar pravosudnih institucija

MODUL II – Građanska oblast

1. Prethodni postupak

Tužba

- Ocjena urednosti tužbe
- Postupak i pravne posljedice neuredne tužbe
- Dejstvo tužbe
- Vrste tužbi
- Dejstvo dostavljanja tužbe
- Preinačenje subjektivno i objektivno
- Protitužba
- Povlačenje tužbe
- Suparničari
- Odgovor na tužbu i postupak sa nerazumljivim i nepotpunim odgovorom

2. Pripremno ročište i glavna rasprava

- Zakazivanje pripremnog ročišta i glavne rasprave
- Glavna rasprava bez prethodno održanog pripremnog ročišta
- Stranke i zakonski zastupnici (ocjena stranacke poslovne i procesne sposobnosti, utvrđivanje svojstva zakonskog zastupnika)
- Punomoćnici (urednost, obim, opoziv, otkaz i prestanak punomoći)
- Isključenje i izuzeće
- Podnesci, dostavljanje pismena
- Tok glavne rasprave
- Dokazivanje
- Identifikacija zloupotrebe procesnih ovlaštenja

3. Aspekti primjene ZPP-a na sporove male vrijednosti

- Pojam spora male vrijednosti

- Postupak u slučaju preinačenja ili smanjenja tužbenog zahtjeva
- Razlozi pobijanja presude
- Rokovi za činidbu i žalbu

4. Alternativno rješavanje sporova

a. Medijacija

- Predlaganje medijacije od strane suda
- Podobnost predmeta za medijaciju
- Zastoj pripremnog ročišta i nastavak
- Razlike između medijacije i sudskog poravnajanja

b. Sudsko poravnjanje

5. Sudske odluke

a. Presude

- Na osnovu priznanja
- Na osnovu odricanja
- Zbog propuštanja
- Donošenje presude
- Dopunska presuda, ispravljanje presude i pravosnažnost

b. Rješenja

MODUL III – Krivična oblast

1. Principi krivičnog postupka

- Zakonitosti
- Prepostavka nevinosti i in dubio pro reo
- Ne bis in idem
- Akuzatornosti
- Legaliteta vođenja krivičnog postupka
- Slobodne ocjene dokaza
- Jednakosti u postupanju

2. Istraga

a. Uloga subjekata krivičnog postupka u istražnom postupku

- Uloga tužioca u istraži
- Prava i ovlaštenja ovlaštenih službenih lica u istraži
- Osumnjičeni i njegov branilac u istraži
- Uloga suda u istražnom postupku

b. Radnje dokazivanja

- Pretresanje stana, prostorija i osoba
- Privremeno oduzimanje predmeta i imovine
- Ispitivanje osumnjičenog
- Saslušanje svjedoka
- Uvidaj i rekonstrukcija
- Vještačenje

c. Posebne istražne radnje

d. Mjere obezbjeđenja prisustva osumnjičenog u postupku i uspješno vođenje postupka

1. Dovođenje
2. Mjere zabrane
3. Jemstvo
4. Pritvor

MODUL IV – Izvršna i vanparnična oblast

1. Upoznavanje sa podobnošću izvršne isprave

- Vrste izvršnih i vjerodostojnih isprava
- Podobnosti za izvršenje
- Sredstva za izvršenje
- Ocjena urednosti prijedloga

2. Postupanje po žalbi i prigovoru- pravni lijekovi u izvršnom postupku

- Ispitivanje dozvoljenosti, urednosti, blagovremenosti
- Izrada odgovarajućih odluka

3. Odlaganje i obustava izvršenja

- Odlučivanje o prijedlogu za odlaganje
- Obustava izvršenja

4. Izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave

5. Načela vanparničnog postupka

- Razlike između vanparničnog i parničnog postupka
- Rješavanje prethodnog pitanja

6. Ostavinski postupak

- Utvrđivanje kruga zakonskih nasljednika
- Utvrđivanje ostavinske mase
- Određivanje ročišta-vođenje rasprave
- Nasljednicka izjava
- Izrada i donošenje rješenja u ostavinskom postupku

Moduli u drugoj godini obuke

MODUL I-Europska konvencija i ravnopravnost polova

1. Evropska Konvencija u kontekstu prava garantovanih članovima 5,6 i 14
2. Ravnopravnost polova

MODUL II- Građanska oblast

1. Pripremno ročište
2. Glavna rasprava sa posebnim osvrtom na dokaze
3. Mjere obezbjeđenja

MODUL III – Krivična oblast

1. Postupak po optužnici
2. Glavni pretres
3. Metodologija izrade presude

MODUL IV-izvršna i upravna oblast

1. Izvršenje i protivizvršenje
2. Vrste izvršenja
3. Prethodni upravni postupak
4. Ispitivanje upravnog akta

Moduli u trećoj godini obuke

MODUL I -Gradanska oblast

1. Metodologija izrada presude
2. Žalbeni postupak

MODUL II- Krivična oblast

1. Skraćeni postupci

- a. Priznanje krivnje
- b. Sporazum o priznanju krivnje
- c. Kazneni nalog

2. Redovni pravni lijekovi

- a. Žalba na prvostepenu presudu
- b. Žalba na drugostepenu presudu
- c. Žalba protiv rješenja

MODUL III-Alternativno rješavanje sporova

1. Medijacija
2. Arbitraža

MODUL IV-Nosioci pravosudne funkcije i društvo

1. Vještina komunikacije
2. Psihologija sudnice
3. Savladavanje stresa

Modul IV - Nosioci pravosudne funkcije i društvo je posljednji od predviđenih 12 modula kojim bi polaznici završili početnu obuku u predviđenom roku od 3 godine.

6. Sadržaj početne obuke za pripravnike u sudovima/tužilaštвима

Početna obuka za pripravnike biće provedena kroz dva seminara na godišnjem nivou, s ciljem da se isti što bolje pripreme za polaganje pravosudnog ispita. Seminari će biti dvodnevni pri čemu će se prvi dan posebna pažnja posvetiti pripremi za polaganje teorijskog dijela ispita, dok će drugi dan akcenat biti stavljen na metodologiju izrade sudske odluke kako bi se polaznici pripremili i za polaganje praktičnog dijela ispita. Prvi seminar biće posvećen građanskopravnoj, a drugi krivičnopravnoj oblasti.

SEMINARI ZA PRVU GODINU POČETNE OBUKE STRUČNIH SARADNIKA

1. MODUL I – Nosioci pravosudne funkcije i društvo

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: CEST-a RS

Ciljne grupe: stručni saradnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 13.-14. februar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 70

Obradi ovog modula biće obavezni da prisustvuju oni stručni saradnici koji su imenovani nakon njegovog obrađivanja u 2009. godini, kao i oni stručni saradnici koji su u tom periodu već obavljali funkciju stručnog saradnika, bilo u sudu bilo u tužilaštvu, a iz određenih razloga nisu prisustvovali seminaru na kojem je isti obrađen.

To su poimenično, kako slijedi:

1. Anićić Nikola – Okružno tužilaštvo Banjaluka
2. Budiša Sandra – Okružno tužilaštvo Banjaluka
3. Bukić Tamara – Okružni sud Banjaluka
4. Čimeša Igor - Okružno tužilaštvo Banjaluka
5. Dašić Lana - Okružni sud Banjaluka
6. Diljević Jelena – Specijalno tužilaštvo
7. Dmičić Nevena – Specijalno tužilaštvo
8. Dragičević Ljubiša – Osnovni sud Banjaluka
9. Mehadžić Vanja – Osnovni sud Banjaluka
10. Đukić Radovan – Osnovni sud Kotor Varoš
11. Đuričić Tatjana – Okružni sud Doboј
12. Đurić Dajana – Osnovni sud Modriča
13. Đurić Ognjen – Osnovni sud Banjaluka
14. Glišić Sanja – Osnovni sud Bijeljina
15. Grahovac Jelena – Okružni sud Banjaluka
16. Jelisić Brčkalo Aleksandra – Osnovni sud Zvornik
17. Josipović Darko – Specijalno tužilaštvo
18. Jovičić Vedrana – Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
19. Jović Goran – Osnovni sud Bijeljina
20. Krajišnik Mile - Osnovni sud Bijeljina
21. Kršlak Edina – Osnovni sud Sokolac
22. Labotić Saša - Okružno tužilaštvo Banjaluka
23. Lazarević Siniša - Osnovni sud Banjaluka
24. Ljuboje Sanja - Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
25. Mahmutović Mersiha – Okružno tužilaštvo Doboј
26. Marin Miran – Osnovni sud Novi Grad
27. Marković Siniša - Okružni sud Banjaluka
28. Mehinović Adis – Osnovni sud Teslić
29. Milovanović Mlađenka - Okružno tužilaštvo Banjaluka
30. Mišić Saša - Okružni sud Doboј

31. Mitrović Gordana - Osnovni sud Banjaluka
32. Muslić Dino - Osnovni sud Banjaluka
33. Nikolić Slaviša – Osnovni sud Vlasenica
34. Obradović Dragomir - Okružni sud Banjaluka
35. Pantić Vanja - Okružni sud Banjaluka
36. Perić Jasmina – Specijalno tužilaštvo
37. Perković Bojana – Osnovni sud Bijeljina
38. Petrović Snježana – Osnovni sud Derventa
39. Popadić Željka - Okružno tužilaštvo Banjaluka
40. Prelo Maja – Osnovni sud Trebinje
41. Radulj Tatjana – Osnovni sud Novi Grad
42. Radulović Mirjana - Okružni sud Banjaluka
43. Radulović Saša – Osnovni sud Trebinje
44. Sivac Vlajko – Osnovni sud Srebrenica
45. Stanić Biljana – Okružno tužilaštvo Bijeljina
46. Stolić Zorica – Osnovni sud Derventa
47. Šanjević Boris – Osnovni sud Trebinje
48. Šućur Dejana - Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
49. Tepić Predrag – Okružni sud Banjaluka
50. Tripković Tīna – Osnovni sud Višegrad
51. Vilić Amela - Okružno tužilaštvo Banjaluka
52. Vrećo Dalibor – Specijalno tužilaštvo
53. Vučić Vibor – Okružni sud Banjaluka

Obuci iz ovog modula u obavezi će biti da prisustvuju i oni stručni saradnici koji budu imenovani na tu poziciju tokom 2012. godine, a prije održavanja seminara na kojem će isti biti obrađivan.

Navedenoj obuci će moći prisustvovati i stručni saradnici sa teritorije Brčko Distrikta, kao i stručni saradnici sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kojima je iz određenih razloga, geografskih ili drugih, praktičnije da početnu obuku pohađaju na teritoriji Republike Srpske, a shodno dogovoru o saradnji između Centara za edukaciju Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine.

2. MODUL II- Građanska oblast

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: CEST-a RS

Ciljne grupe: stručni saradnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 17.-18. april 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 70

Obradi ovog modula biće obavezni da prisustvuju oni stručni saradnici koji su imenovani nakon njegovog obrađivanja u 2009. godini, kao i oni stručni saradnici koji su u tom periodu već obavljali funkciju stručnog saradnika, bilo u sudu bilo u tužilaštvu, a iz određenih razloga nisu prisustvovali seminaru na kojem je isti obrađen.

To su poimenično, kako slijedi:

1. Aničić Nikola – Okružno tužilaštvo Banjaluka
2. Budiša Sandra - Okružno tužilaštvo Banjaluka
3. Bukić Tamara – Okružni sud Banjaluka
4. Cimeša Igor - Okružno tužilaštvo Banjaluka

5. Dašić Lana – Okružni sud Banjaluka
6. Diljević Jelena – Specijalno tužilaštvo
7. Dmičić Nevena – Specijalno tužilaštvo
8. Dragičević Ljubiša – Osnovni sud Banjaluka
9. Dukić Radovan – Osnovni sud Kotor Varoš
10. Duričić Tatjana – Okružni sud Doboј
11. Durić Dajana – Osnovni sud Modriča
12. Durić Ognjen – Osnovni sud Banjaluka
13. Grahovac Jelena – Okružni sud Banjaluka
14. Jelisić Brčkalo Aleksandra – Osnovni sud Zvornik
15. Josipović darko – Specijalno tužilaštvo
16. Jovičić Vedrana – Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
17. Krajišnik Mile – Osnovni sud Bijeljina
18. Kršlak Edina – Osnovni sud Sokolac
19. Labotić Saša - Okružno tužilaštvo Banjaluka
20. Lazarević Siniša – Osnovni sud Banjaluka
21. Ljuboje Sanja – Okružno tužilaštvo istočno Sarajevo
22. Mahmutović Mersiha – Okružno tužilaštvo Doboј
23. Marinković Igor – Specijalno tužilaštvo
24. Marković Siniša – Okružni sud Banjaluka
25. Mehinović Adis – Osnovni sud Teslić
26. Mitrović Gordana – Osnovni sud Banjaluka
27. Muslić Dino – Osnovni sud Banjaluka
28. Nikolić Slaviša – Osnovni sud Vlasenica
29. Obradović Dragomir – Okružni sud Banjaluka
30. Pantić Cvijeta – Osnovni sud Doboј
31. Pantić Vanja – Okružni sud Banjaluka
32. Pejović Tina – Osnovni sud Višegrad
33. Perić Jasmina – Specijalno tužilaštvo
34. Perković Bojana – Osnovni sud Bijeljina
35. Petrović Snježana – Osnovni sud Derventa
36. Popadić Željka – Okružno tužilaštvo Banjaluka
37. Prelo Maja – Osnovni sud Trebinje
38. Radulović Saša – Osnovni sud Trebinje
39. Sekulić Bojana – Okružno tužilaštvo Bijeljina
40. Sivac Vlajko – Osnovni sud Srebrenica
41. Stanić Biljana – Okružno tužilaštvo Bijeljina
42. Stolić Zorica – Osnovni sud Derventa
43. Šanjević Boris – Osnovni sud Trebinje
44. Šućur Dejana – Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
45. Tepić Predrag – Okružni sud Banjaluka
46. Tripković Tina – Osnovni sud Višegrad
47. Vilić Amela – Okružno tužilaštvo Banjaluka
48. Vučić Vibor – Okružni sud Banjaluka

Obuci iz ovog modula u obavezi će biti da prisustvuju i oni stručni saradnici koji budu imenovani na tu poziciju tokom 2012.godine, a prije održavanja seminara na kojem će isti biti obrađivan.

Navedenoj obuci će moći prisustvovati i stručni saradnici sa teritorije Brčko Distrikta, kao i stručni saradnici sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kojima je iz određenih razloga, geografskih ili drugih, praktičnije da početnu obuku pohađaju na teritoriji Republike Srpske, a shodno dogовору о saradnji izмеђу Centra za edukaciju Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine.

3. MODUL III-Krivična oblast

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukatori: CEST-a RS

Ciljne grupe: stručni saradnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 21.-22. maj 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 70

Obradi ovog modula biće obavezni da prisustvuju oni stručni saradnici koji su imenovani nakon njegovog obrađivanja u 2009. godini, kao i oni stručni saradnici koji su u tom periodu već obavljali funkciju stručnog saradnika, bilo u sudu bilo u tužilaštvu, a iz određenih razloga nisu prisustvovali seminaru na kojem je isti obrađen.

To su poimenično, kako slijedi:

1. Anićić Nikola – Okružno tužilaštvo Banjaluka
2. Budiša Sandra - Okružno tužilaštvo Banjaluka
3. Bukić Tamara – Okružni sud Banjaluka
4. Cimeša Igor - Okružno tužilaštvo Banjaluka
5. Dašić Lana – Okružni sud Banjaluka
6. Diljević Jelena – Specijalno tužilaštvo
7. Dmičić Nevena - Specijalno tužilaštvo
8. Dragičević Ljubiša – Osnovni sud Banjaluka
9. Mehadžić Vanja - Osnovni sud Banjaluka
10. Đukić Radovan – Osnovni sud Kotor Varoš
11. Đuričić Tatjana – Okružni sud Doboј
12. Đurić Dajana – Osnovni sud Modriča
13. Đurić Ognjen - Osnovni sud Banjaluka
14. Grahovac Jelena - Okružni sud Banjaluka
15. Hajdarević Kasim – Osnovni sud Doboј
16. Jelišić Brčkalo Aleksandra – Osnovni sud Zvornik
17. Josipović Darko - Specijalno tužilaštvo
18. Jovičić Vedrana - Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
19. Klajić Tomislav – Osnovni sud Doboј
20. Krajišnik Mile – Osnovni sud Bijeljina
21. Kršlak Edina – Osnovni sud Sokolac
22. Labotić Saša - Okružno tužilaštvo Banjaluka
23. Lazarević Siniša - Osnovni sud Banjaluka
24. Luburić Sanja - Osnovni sud Banjaluka
25. Ljuboje Sanja - Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
26. Marin Miran – Osnovni sud Novi Grad
27. Marković Siniša - Okružni sud Banjaluka
28. Mehinović Adis – Osnovni sud Teslić
29. Miletić Tanja – Vrhovni sud RS
30. Mitrović Gordana - Osnovni sud Banjaluka
31. Muslić Dino - Osnovni sud Banjaluka
32. Nikolić Slaviša – Osnovni sud Vlasenica
33. Obradović Dragomir - Okružni sud Banjaluka
34. Pantić Cvijeta – Osnovni sud Doboј
35. Pantić Vanja - Okružni sud Banjaluka

36. Pejović Tina – Osnovni sud Višegrad
37. Perić Jasmina – Specijalno tužilaštvo
38. Perković Bojana – Osnovni sud Bijeljina
39. Petrović Snježana – Osnovni sud Derventa
40. Popadić Željka – Okružno tužilaštvo Banjaluka
41. Prelo Maja – Osnovni sud Trebinje
42. Radulj Tatjana – Osnovni sud Novi Grad
43. Radulović Saša – Osnovni sud Trebinje
44. Sekulić Bojana - Okružno tužilaštvo Bijeljina
45. Sivac Vlajko - Osnovni sud Srebrenica
46. Stanić Biljana - Okružno tužilaštvo Bijeljina
47. Stolić Zorica - Osnovni sud Derventa
48. Šanjević Boris - Osnovni sud Trebinje
49. Šućur Dejana - Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
50. Tepić Predrag - Okružni sud Banjaluka
51. Tripković Tīna - Osnovni sud Višegrad
52. Vilić Amela - Okružno tužilaštvo Banjaluka
53. Vučić Vibor - Okružni sud Banjaluka

Obuci iz ovog modula u obavezi će biti da prisustvuju i oni stručni saradnici koji budu imenovani na tu poziciju tokom 2012. godine, a prije održavanja seminara na kojem će isti biti obrađivan.

Navedenoj obuci će moći prisustvovati i stručni saradnici sa teritorije Brčko Distrikta, kao i stručni saradnici sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kojima je iz određenih razloga, geografskih ili drugih, praktičnije da početnu obuku pohađaju na teritoriji Republike Srpske, a shodno dogovoru o saradnji između Centara za edukaciju Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine.

4. MODUL IV-Izvršna i vanparnična oblast

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: Vesna Mišić, sudija Osnovnog suda u Banjaluci

Ciljne grupe: stručni saradnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 18.-19. jun 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 70

Obradi ovog modula biće obavezni da prisustvuju oni stručni saradnici koji su imenovani nakon njegovog obrađivanja u 2009. godini, kao i oni stručni saradnici koji su u tom periodu već obavljali funkciju stručnog saradnika, bilo u sudu bilo u tužilaštvu, a iz određenih razloga nisu prisustvovali seminaru na kojem je isti obrađen.

To su poimenično, kako slijedi:

1. Aničić Nikola – Okružno tužilaštvo Banjaluka
2. Budiša Sandra - Okružno tužilaštvo Banjaluka
3. Bukić Tamara – Okružni sud Banjaluka
4. Cimeša Igor - Okružno tužilaštvo Banjaluka
5. Dašić Lana – Okružni sud Banjaluka
6. Diljević Jelena – Specijalno tužilaštvo
7. Dmičić Nevena - Specijalno tužilaštvo

8. Dragičević Ljubiša – Osnovni sud Banjaluka
9. Mehadžić Vanja - Osnovni sud Banjaluka
10. Dukić Radovan – Osnovni sud Kotor Varoš
11. Đurić Tatjana – Okružni sud Doboј
12. Đurić Dajana – Osnovni sud Modriča
13. Grahovac Jelena - Okružni sud Banjaluka
14. Josipović Darko - Specijalno tužilaštvo
15. Jovičić Vedrana - Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
16. Krajišnik Mile – Osnovni sud Bijeljina
17. Kršlak Edina – Osnovni sud Sokolac
18. Labotić Saša - Okružno tužilaštvo Banjaluka
19. Lazarević Siniša - Osnovni sud Banjaluka
20. Luburić Sanja - Osnovni sud Banjaluka
21. Ljuboje Sanja - Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
22. Marin Miran – Osnovni sud Novi Grad
23. Marković Siniša - Okružni sud Banjaluka
24. Mehinović Adis – Osnovni sud Teslić
25. Mitrović Gordana - Osnovni sud Banjaluka
26. Muslić Dino - Osnovni sud Banjaluka
27. Nikolić Slaviša – Osnovni sud Vlasenica
28. Obradović Dragomir - Okružni sud Banjaluka
29. Pantić Vanja - Okružni sud Banjaluka
30. Pejović Tina – Osnovni sud Višegrad
31. Perić Jasmina – Specijalno tužilaštvo
32. Perković Bojana – Osnovni sud Bijeljina
33. Petrović Snježana – Osnovni sud Derventa
34. Popadić Željka – Okružno tužilaštvo Banjaluka
35. Prelo Maja – Osnovni sud Trebinje
36. Radulj Tatjana – Osnovni sud Novi Grad
37. Radulović Saša – Osnovni sud Trebinje
38. Rosić Milan – Okružni sud Banjaluka
39. Sekulić Bojana - Okružno tužilaštvo Bijeljina
40. Sivac Vlajko - Osnovni sud Srebrenica
41. Stanić Biljana - Okružno tužilaštvo Bijeljina
42. Stolić Zorica - Osnovni sud Derventa
43. Šanjević Boris - Osnovni sud Trebinje
44. Šućur Dejana - Okružno tužilaštvo Istočno Sarajevo
45. Tepić Predrag - Okružni sud Banjaluka
46. Tripković Tina - Osnovni sud Višegrad
47. Vilić Amela - Okružno tužilaštvo Banjaluka
48. Vučić Vibor - Okružni sud Banjaluka

Obuci iz ovog modula u obavezi će biti da prisustvuju i oni stručni saradnici koji budu imenovani na tu poziciju tokom 2012. godine, a prije održavanja seminara na kojem će isti biti obrađivan.

Navedenoj obuci će moći prisustvovati i stručni saradnici sa teritorije Brčko Distrikta, kao i stručni saradnici sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kojima je iz određenih razloga, geografskih ili drugih, praktičnije da početnu obuku pohađaju na teritoriji Republike Srpske, a shodno dogовору о saradnji između Centara za edukaciju Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine.

SEMINARI ZA POČETNU OBUKU PRIPRAVNIKA

S obzirom da prema Zakonu o sudovima Republike Srbije, edukaciju sudskeh pripravnika utvrđuje Centar za edukaciju sudija i tužilaca, to će Centar u skladu sa ovom zakonskom obavezom vršiti i obuku ove kategorije lica koja će biti ostvarena kroz dva dvodnevna seminara na godišnjem nivou, na način i u cilju njihovog pripremanja za polaganje pravosudnog ispita.

1. Građanska oblast:

- a) Teorija iz građanskopravne oblasti
- b) Izrada sudske odluke u građanskim stvarima

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, diskusija i praktičnog rada

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: CEST-a RS

Ciljne grupe: pripravnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 10.-11. septembar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

2. Krivična oblast:

- a) Teorija iz krivičnopravne oblasti
- b) Izrada sudske odluke u krivičnim stvarima

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, diskusija i praktičnog rada

Organizator: Centar za edukaciju sudija i tužilaca RS

Edukator: CEST-a RS

Ciljne grupe: pripravnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 29.-30. oktobar 2012.godine

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Prilog

Prijavni list za sudove

**Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj
Banja Luka, Bulevar Stepe Stepanovića 60**

Tel. 051 430 420, fax: 051 434 040, e-mail: sekretar@rs.cest.gov.ba

SUD:

Predmet: Prijavni list za učešće na seminaru

Seminar:

NAPISATI PUNI NAZIV SEMINARA

Mjesto održavanja:

Datum održavanja:

Na navedeni seminar prijavljujem slijedeće učesnike:

Rb.	IME I PREZIME	FUNKCIJA (predsjednik suda, sudija, stručni saradnik ili pripravnik)	Tip obuke <i>P</i> -početna <i>K</i> -kontinu- irana	Da li će koristiti usluge noćenja (dvodnevni seminari)
1.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
2.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
3.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
4.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
5.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
6.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
7.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
8.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE

Predsjednik suda

Elektronska verzija prijavnog lista dostupna je na internet stranici Centra www.rs.cest.gov.ba

Prijavni list za tužilaštva

**Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj
Banja Luka, Bulevar Stepe Stepanovića 60**

Tel. 051 430 420, fax: 051 434 040, e-mail: sekretar@rs.cest.gov.ba

TUŽILAŠTVO:

Predmet: Prijavni list za učešće na seminaru

Seminar:

NAPISATI PUNI NAZIV SEMINARA

Mjesto održavanja:

Datum održavanja:

Na navedeni seminar prijavljujem slijedeće učesnike:

Rb.	IME I PREZIME	FUNKCIJA (glavni tužilac, tužilac, stručni saradnik ili pripravnik)	Tip obuke <i>P</i> -početna <i>K</i> -kontinuirana	Da li će koristiti usluge noćenja (dvodnevni seminari)
1.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
2.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
3.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
4.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
5.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
6.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
7.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE
8.			☐ P ☐ K	☐ DA ☐ NE

Glavni tužilac

Elektronska verzija prijavnog lista dostupna je na internet stranici Centra www.rs.cest.gov.ba